

HET GRUWELIJKST BEDROG

of
DE AANSTAANDE OPENBARING VAN
DE MENS DER ZONDE

DOOR

LINDEL

Eertijds rooms priester in de streken van het Wuppertal, maar krachtadig
bekeerd, en der gemeente Christi toegevoegd.

Ach, die dag! want de dag des HEEREN is nabij, en zal als een
verwoesting komen van den Almachtige.

Joël 1 : 15.

UITGEVERIJ P. STUUT - RIJSSEN - 1982
Sparrenlaan 17 - Tel. 05480-12094/12444

VOORWOORD

De treffende, elkaar snel vervangende en opvolgende grote en voorbeeldeloze bewegingen en gebeurtenissen, die over de gehele aarde in onze tijd worden waargenomen, hebben in alle landen de opmerkzaamheid der christenen opgewekt, en niet weinige godgeleerden van Engeland, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland werkzaam gemaakt, om de verwachting en de hoop der Kerk van Christus in de laatste tijden, uit de bijbel te verklaren, en de gevolgen van hun navorsingen door kleine geschriften bekend te maken¹⁾. Wie zou deze mannen om deze hun ijver berispen? Jammer maar - en dit is af te keuren - dat men, door geliefkoosde denkbeelden vervoerd, de toekomstige, in de bijbel waarlijk voorkomende verschijning van Christus aankondigende, en de heerlijkheid Zijns rijks beschrijvende, daarbij echter geen enkel woord²⁾ hoort gewagen van de, ook in Gods Woord beschreven, *voorafgaande optreding van de mens der zonde, in één persoon, of de valse christus*.

Dit wordt voorbijgezien, geloochend en weggeredeneerd. Men beweert, "dat de mens der zonde, of antichrist, in één persoon niet te verwachten is; want dat een aantal van, hetzij opvolgende, hetzij gelijktijdig bestaande personen, tezamen door de geest van de antichrist gedreven, de antichrist uitmaken, van welke Gods Woord ons melding maakt; en dat daarom, gelijk de geest van de antichrist, *tot nu toe*, nimmer in één persoon, maar steeds in en door velen, zich openbaar heeft gemaakt, hij daarom ook, *in het vervolg*, niet in één mens, maar in velen zal optreden. Dat hij ook reeds lange tijd *gelijktijdig* in meerdere personen aanwezig geweest is, en nog is, namelijk, als direkte antichrist, in het westen, in het pausdom, en in het nu in haar stoutheid steeds hoger en hoger stijgend rationalisme; en als de valse profetie in het oosten, in het reeds lang heersende mohammedanisme, welke, gelijk zij er sedert lang gelijktijdig waren, zo ook in, en door vele personen gelijktijdig zullen blijven bestaan, totdat Christus bij Zijn zichtbare en persoonlijke

1) Dat ook in Nederland zulke werkzaamheid niet ontbreekt, is genoeg bekend.

2) In Nederland is wel met een enkel woord van die mens der zonde gesproken, maar niet zo opzettelijk tegen hem gewaarschuwd, als onze hoogduitse schrijver in dit werk met zoveel kracht doet.

Ziet toe, broeders, dat niet te eniger tijd in iemand van u zij een boos, ongelovig hart, om af te wijken van den levenden God. Maar vermaant elkander te allen dage, zolang als het heden genaamd wordt, opdat niet iemand uit u verhard worde door de verleiding der zonde.

Hebr. 3 : 12, 13.

verschijning (welke men zegt, dat thans zeer nabij is) de een en de ander, mohammedanen zowel als de roomsgezinden en rationalisten, verdelen zal, waarna dan Christus (naar het voorbeeld van het rijk van Salomo), het duizendjarig rijk zal oprichten; hetwelk, ja veel groter en glansrijker dan het eerste, maar toch (gelijk zij voorgeven) altijd nog een tijdelijk en wereldlijk rijk zijn zal."

Ik stem toe, dat van het begin van het christendom af, een onchristelijke, antichristelijke geest bij voortduring in de wereld geheerst heeft, en nog heerst, ja in *velen* zich op een bijzonder krachtige wijze openbaarde, en hen tot buitengewone bestrijders, ja tyrannische tegenstanders van Christus en Zijn Kerk aangordde, waardoor de min of meer algemene en openbare afval van Christus werd uitgewerkt, zowel ten tijde der apostelen (1 Joh. 2 : 18, 19), als daarna, toen door deze geest de roomse dwaalleer ontstond, en vervolgens, bij de uitgang uit het roomse Babel, wederom onder de protestanten zo talloos vele secten geboren werden, ja zelfs de waarachtige Kerk nog met nevelen en wolken bedekt werd, en ook in die kerk weder nieuwe antichristelijke leringen door velen verwekt werden, en nog voortdurend verwekt worden! Zodat men thans met verlegenheid vraagt: Waar is de Kerk, de ware Kerk van Christus?

Maar niettegenstaande ik dit alles geredelijk toestem, zo moet ik ook betuigen, dat daardoor niet bewezen wordt, dat de antichrist, de mens der zonde, niet in één bijzonder aangeduide persoon verschijnen zal. De apostel Johannes (1 Joh. 2 : 18), spreekt duidelijk van antichristen, en van de antichrist. Hij zegt duidelijk, *dat de antichrist komt, en dat ook nu velen antichristen geworden zijn*. Het is duidelijk, dat hij spreekt van velen, die geworden zijn, en van één, die er komt. Die ééne moet grote tekenen en wonderen doen (Matth. 24 : 24, Openb., 13 : 13 enz.). Hij moet in het midden der christenen zich in de tempel plaatsen, en vrijuit van zichzelf getuigen, "dat hij God is!" Op zijn bevel moet een beeld in de tempels der christenen worden opgericht en aanbeden! En de mensen zullen uiterlijke kentekenen moeten dragen, als bewijs dat zij aanhangers, belijders en aanbidders van hem zijn, die valselijk van zich uitgeven zal, dat hij God, dat hij Christus is.

Wanneer is ooit zulk een mens der zonde bij uitstek, zulk een antichrist in de wereld bekend geweest? Neen, welke vreselijke monsters er ook bestaan hebben en bestaan, deze gruwel is nog niet gezien, hij moet nog komen.

Zeer verblind en verleidend zijn zij allen, die, bij het aankondigen van de toekomstige, in de bijbel waarlijk vermelde verschijning van

Christus, alsof die onmiddellijk nabij was, óf nauwelijks iets, óf niet één woord gewagen van de voorafgaande optreding van de mens der zonde, maar dit óf terloops meldende, óf geheel overstappende, zich vermaken met een beschrijving der heerlijkheid van het aanstaande koninkrijk van Christus, en met ophef spreken van een overal nu reeds merkbaar en toenemend geestelijk licht en leven, als voorboden van de zeer nabijzijnde toekomst des Heeren!

Ik vertrouw en hoop, dat velen der voorstanders van dat gevoelen niet inzien, op welke gevaarlijke en verderfelijke weg zij treden, en hun tijdgenoten stellen, welke vaak door gunstige gevoelens jegens zulke voorstanders, een onbepaald geloof hechten aan al wat deze zeggen en voortbrengen.

Ik acht mij gedrongen om dezulken, en allen, op wie hun gevoelens enige indruk tot overreding en toestemming aan hun dwaalbegrip gemaakt hebben, toe te roepen: Wacht u voor uw zielen! Er ligt een afschuwelijke, vreselijke, zielmoordende adder in het niet of maar nauwelijks gewagen van die ene antichrist, welke nog komen moet; en in het niet waarschuwen tegen zijn - Christus toekomst voorafgaande - optreding! Wie het niet weet, of niet gelooft, dat de toekomst van de waarachtige Christus moet en zal voorafgegaan worden door de verschijning van de antichrist, de mens der zonde, in één persoon, die moet noodzakelijk, vanwege zijn gespannen verwachting op de toekomst van Christus, zodra er een buitengewoon mens optreedt, en van zichzelf de open en ronde verklaring aflegt, *dat hij de Christus is*, deze voor de ware en werkelijke Christus houden, die komt om de onderscheidene secten der christenen van hare dwalingen te verlossen, om de heidenen te bekeren, en het heerlijk rijk van Israël, naar zijn belofte, weder op te richten. Temeer en vooral, als deze mens daarbij ook aanbiedt, opdat er in niemand enige twijfel omtrent hem overblijve, om zijn verschijning, gelijk voormaals de verschijning van Christus in het vlees, door nog grotere tekenen en wonderen te bekrachtigen, en dezelve uit het geschreven Woord te bewijzen.

O hoe vreselijk, door zulk bedrog die mens der zonde, die antichrist, onder het schitterend mom van een gezant Gods, als de ware Christus, met open armen te ontvangen!

Geliefde lezers, wie gij ook zijt, weest op uw hoede! Ik roep het u waarschuwend toe: de waarachtige Christus komt in Zijn eigen verheerlijkte persoon zo spoedig nog niet als de straksgenoemde godgeleerden u thans wel zouden willen doen geloven. Eerst moet die mens der zonde, die ene antichrist bij uitstek komen, eer dat Christus, de eeuwige Vredevorst, in eigen persoon, zichtbaar

verschijnen, en de heerlijkheid Zijns rijks in volle glans en luister openbaren zal. *Welk rijk dan geen wereldlijk en tijdelijk, gelijk zo vele godgeleerden dromen, maar een geheel goddelijk en eeuwig rijk zijn zal.*

Acht ik mij gedrongen u te waarschuwen tegen het gevaarlijke, om die in Gods Woord geleerde waarheid niet te geloven, niet te gedenken, en niet te verkondigen; niet minder acht ik mij verplicht, u, zoveel de Heere er mij licht toe geeft, de gedaante van die mens der zonde in één persoon, als de valse christus voor te stellen en te ontdekken in zijn bedriegelijke heiligheid en vertoning als een engel des lichts, opdat door goddelijke zegen, het waarachtig erfdeel des Heeren tegen het vreselijk toekomstig en gruwelijkst bedrog op tijd gewapend zij, en staande blijve in die schrikvolle ure der verzoeking!

OVER DE AANSTAANDE OPENBARING VAN DE MENS DER ZONDE

Dat de verheerlijkte Zone Gods eenmaal in zichtbare gedaante uit de hemel zal wederkomen, en als Rechter van levenden en doden door de bewoners dezer aarde met de ogen des lichaams aanschouwd zal worden, lijdt geen twijfel bij iemand, die het Goddelijke getuigenis in onze heilige bijbel, zelfs maar historieel, gelooft, en de naam van Christus wil blijven dragen.

Dat de tijd van die wederkomst des Heeren in het Heilig Woord onder anderen ook beschreven is met de benaming van de *dag Christi*, wordt ook lichtelijk toegestemd en erkend.

Maar, *wat er vóór* deze dag des Heeren op onze zondige en in het boze liggende aardbol zal plaatsvinden, hierover verschillen de meningen der mensen; - niet, omdat de Heere God er ons niets van heeft doen bekend maken, - maar om des mensen natuurlijke blindheid in Goddelijke zaken, en om zijn zondige vooringenomenheid met eigen gemaakte, of ook wel door andere, bij hen geloofwaardige mannen, dikwijls buiten het Woord verzonnen, en echter tevens ook met Gods Woord bepleisterde opvattingen en geliefkoosde denkbeelden.

Ik zal mij niet inlaten, met al de uiteenlopende gevoelens hier voor te dragen, noch te onderzoeken. Ik acht het nuttiger en gewichtiger, de aandacht van mijn lezers te vestigen op hetgeen ons door de apostel Paulus in de tweede brief aan de Thessalonicensen, hoofdst. 2 : 3, dienaangaande geleerd wordt: *"Die (dag) komt niet, tenzij dat eerst de afval gekomen zij, en dat geopenbaard zij de mens der zonde, de zoon des verderfs."*

Wij vernemen hier, dat de toekomst van de Heere Jezus Christus *voorafgegaan* wordt door *twee* allergewichtigste, maar ontzettende en vreselijke gebeurtenissen, namelijk:

1. door de *afval*, en
 2. door de *openbaring* of verschijning *van de mens der zonde*.
- Het zal nodig zijn bij elk dezer zaken afzonderlijk stil te staan, en derhalve ons in de eerste plaats te bepalen bij

De afval

De apostel geeft deze *afval* op als het teken, hetwelk de toekomst des Heeren, in Zijn heerlijkheid ten oordeel, tot blijdschap Zijner gekochte gemeente, maar tot schrik Zijner vijanden zal moeten voorafgaan.

Afval van iemand vooronderstelt een voorafgegaan aankleven en eenswillendheid, een nauwe vereniging met iemand. *Afval* stelt derhalve een losraken, afrukken en scheiden van hem, welke men aankleefde, en met wien men geheel en al eens en verenigd was. Zo vielen, helaas, de geschapen wezens, legio van engelen en de mensen van hun grote Schepper af.

Het is duidelijk, dat de apostel van deze gruwelijke, en in zijn gevolgen zo rampzalige afval hier niet gewaagt, en het behoeft voor christenen geen betoog, dat hij het oog heeft op een andere afval, namelijk op

De afval van Christus

Het eenmaal van God afgevallen mensdom blijft tot afval geneigd; zodat, indien de Heere Zelf Zijn volk niet krachtig en onwederstaanbaar door Zijn Heilige Geest aan Zich verbond en vasthield, zelfs geen begenadigde ooit de Heere zou blijven aankleven, maar altijd zou afvallen, en zo bij zijn dood nog zou moeten omkomen! Zelfs nu, nu zij door onveranderlijke en onwederstaanbaar vasthoudende genade niet geheel kunnen afvallen, zijn toch de meest begenadigden nog steeds tot hinken gereed. Maar, de God onzer zaligheid zij eeuwig geloofd en gedankt! hoezeer het volk des Heeren, wegens het hun nog aanhangend vleselijk deel, tot afvallen geneigd zijn, door eeuwige liefde tot hen worden zij in de kracht Gods bewaard, door het geloof tot de zaligheid. Zodat, hoe ook duivel, wereld en vlees mogen samenspannen tot hun verderf, zij nooit geheel kunnen afvallen van Christus, Die door Zijn Geest in hen woont, en hen aan Zich op het nauwst verbindt.

Wanneer Paulus dan zinspeelt op een *afval van Christus*, zo heeft hij het oog niet op de begenadigden des Heeren, maar op dezulken, die door uitwendige belijdenis, in het oog der wereld de naam hebben, en ook de schijn, dat zij Christus aankleven, met Hem eenswillend en op het nauwst verenigd zijn. Dezulken kunnen afvallen. Judas Iskarioth was onder de volgelingen en zichtbare aanhangers van Christus er het eerste voorbeeld van.

Onder dezulken is het, dat de *afval*, waarvan de apostel gewaagt, zal plaatsvinden, en waarop men zien en letten moet, als op een *teken*. Daarom moet men toezien, dat men het natuurlijk *ongeloof*, waar mee in de christenkerk alle mensen, ook de uitverkorenen vóór hun bekering, vervuld zijn, niet verwarre met, maar onderscheide van de hier aangewezen afval.

Hierdoor wordt het klaar, dat deze afval niet moet gezocht of verwacht worden onder zulke vijanden van de Heere Jezus Christus, welke uitwendig, als natiën, Hem verloochenen, als daar zijn de joden, turken en heidenen, maar de afval moet verwacht worden onder degenen, die Christus' naam openlijk dragen, die openlijk de schijn hebben van op het nauwst aan Hem verbonden te zijn, Hem hartelijk aan te kleven, en geheel eenswillend met Hem te zijn.

Zodat men, om dit vooraf reeds in het voorbijgaan te zeggen, in onze tijd deze afval ook niet in de reeds zo ver afgefallen, christelijk genoemde secten moet verwachten, maar, o vreselijk vooruitzicht in de verschrikkelijke toekomst, deze afval moet in de enige, waarachtige kerk, zij moet en zal in de gereformeerde gemeente tot stand komen. In die gemeente moet en zal het *teken* gezien worden, waarvan de apostel gewaagt. De apostel bedoelt niet een bijzondere afval van deze of gene persoon, of van dit of dat onderdeel der gemeente, maar een algemene afval onder de christenen. Zodat, gelijk er vooraf vele en grote sekten ontstaan zouden, terwijl er dan echter gelijktijdig nog een zuivere, zichtbare, openbaar gekende en erkende kerk zou plaats hebben, eindelijk ook deze zichtbare kerk over de gehele aarde zal ophouden en afvallen, zodat de gehele zichtbare christenheid alsdan zal afgevallen zijn.

Deze afval zal niet onverwachts, maar langzaam gewerkt worden, uit kleine beginselen, uit dikwijls nauwelijks opgemerkte, als niets geachte zaadjes ontkiemen, groeien en rijpen; en dan zijn vreselijke vrucht voortbrengen!

Het *begin* van deze afval was reeds in de tijd van de apostel; daarom zegt hij, vers 7, "De verborgenheid der ongerechtigheid wordt alrede gewrocht."

Zij was echter, in vergelijking van hetgeen in latere eeuwen volgen moest, toen zeer gering, en bepaalde zich toen niet tot de ganse christenheid, maar slechts tot enkele personen: Alexander, Hymenaeus, Philetus, Diotrephes, enz. Want verre het grootste deel dergenen, die in geloof tot de gemeente werden toegedaan, hing met hun ganse hart vast aan de Heere Jezus, en bleef met getrouwe verkleefdheid hun Herder een zeer geruime tijd, ook na de dood der apostelen aankleven; slechts nu en dan gebeurde het, dat enigen, en

van tijd tot tijd meerderen in getal, ontaardden en afvielen. Dat de afval toen niet algemeen was, blijkt, onder andere, uit de grote en zware vervolgingen onder de heidense keizers en landvoogden, en ook uit die door de joden verwekt, waardoor stromen van christenbloed vergoten werden, wat zeer zeker niet plaatsgevonden zou hebben, indien de afval toen algemeen was geweest. En deze geringe afval was ten tijde van de apostel Paulus voor de Thessalonicensen een teken, dat de toekomst des Heeren nog niet ophanden was, gelijk velen onder hen toenmaals voorgaven.

Echter, hoe gering toen de afval ook zijn mocht, het boze zaad was toch door de duivel gezaaid, maar zo, dat de giftige kiem der ongerechtigheid, welke toen reeds gewrocht werd, voor de meesten een verborgenheid was, door de minsten herkend en geloofd werd. Het boze doel van deze duivelse verborgenheid lag nog geheel in het duister: de kronkelende slang schuifelde verborgen onder het gras; de minsten wisten, noch begrepen, waar het heen wilde, en daarom was men ook niet erg bekommerd om er tegen te waken en te bidden.

De verdere *voortgang*, de ontkieming en de groei van deze afval bewerkte de duivel op verborgen, maar krachtige wijze in het vervolg der eeuwen. Toen het christendom in het eertijds heidens Europa door goddelijke liefde geplant werd, opende de vorst der duisternis tegelijkertijd aan de opzieners en voorstanders der kerk de weg tot grote tijdelijke goederen, eer en waardigheden, en deed daarmee de twisting - dat Babel - geboren worden! Door uitwendige pracht, zowel van tempelen, als van heidense godsdienstplechtigheden, welke men grotendeels mede in het christendom overbracht, en waarbij de roomse pausen later nog nieuwe en grotere pracht voegden, verviel het te Rome geplante christendom weldra, en keerde het al spoedig terug tot het vroegere, aldaar geheerst hebbende heidendom, op zulke wijze, dat het alle heidense landen zelfs in hoogmoed en weelde en goddeloze dartelheid verre overtrof. Bij die uitwendige afval paarde zich vanzelf de *inwendige* afval van Christus; door al dat uitwendige werd de geest verbannen uit de harten dergenen, welke het christendom uitwendig bleven belijden. In de plaats van het ware christendom trad de dode letter, met uitwendige pracht opgesierd, tevoorschijn. Daarbij kwamen heerszucht en onenigheden, en de moordblazende verketteringszucht der bisschoppen; hetwelk alles als een invretende kanker aan het geestelijk leven der zichtbare kerk van Christus de dood baarde, en de inwendige afval van Christus geweldig bevorderde. De afvallige hoer schaamde zich niet. In purper en scharlaken gekleed,

en met goud en edelgesteenten versierd, hield zij ongestraft de gouden beker met de gruwelen harer hoererij gevuld in haar hand. Verstand en consciëntie werden bevuil; men keerde zich af van de waarheid; terwijl men beleed God te dienen, verloochende men Hem gruwelijk met de werken.

Zodat de verborgenheid der ongerechtigheid nu krachtiger dan ooit te voren gewerkt werd. Terwijl het grootste deel der herders zorgeloos sliep, kon het onkruid ongehinderd voorttellen, en zich al verder en verder uitbreiden. De boom des afvals, welke ten tijde der apostelen, en nog vele eeuwen daarna, nauwelijks een voor het oog zichtbaar plantje was, wies nu spoedig op, en schoot dagelijks dieper wortelen. Getrouwe herders zagen evenwel ook dit groeiend kwaad met diepe weemoed; zij werden door genade verwaardigd, het geheim der hel te openbaren, en er luidkeels tegen te getuigen. Maar, helaas! zij werden van eeuw tot eeuw minder gehoord en geacht, en het kwam van het pausdom, hetwelk vanzelf door deze innerlijk groeiende afval van Christus zich dieper en vaster kon wortelen, weldra zo ver, dat zij zwijgen moesten, of - als ketters gebrandmerkt - hun openhartige belijdenis met hun dood moesten bezegelen; gelijk dit voor vele duizenden in die eeuwen het geval is geweest. Onder dit alles besteedde de verborgenheid der ongerechtigheid ongemerkt, in de gedaante van een engel des lichts, tronen en leerstoelen, en wist, door het geloof der mensen af te trekken en te bepalen op allerlei ijdele voorwerpen en daden, de groeiende boom des afvals van Christus te verbergen onder de valse glans der dweepzuchtige, domme bijgeloof; zodanig, dat bijna alle christenen door deze glans verblind, niet eens gewaar werden, dat zijzelf reeds uitspruitsels en ranken van deze afschuwelijke boom waren geworden.

Zo hielp de ene eeuw de andere, zodat deze boom, die met zijn wortelen in de afgrond der hel staat, al hoger en hoger opwies, en zijn takken al verder en verder rondom zich uitbreidde.

Onder het vrome masker van nauwgezette godsdienstigheid, werkte het bijgeloof, en voedde ongemerkt de inwendige afval des harten van Christus; door het hechten en steunen op duizend zaken buiten Christus werd uit dit bedwelmend bijgeloof door de satan het inwendig helse ongeloof of de inwendige afval des harten van Christus in de christenheid geboren en verder ontwikkeld.

Men verborg echter dit inwendig gekweekte ongeloof lang, gedurende reeds vele eeuwen, zowel in de westerse als oosterse kerken, onder het vroom en bedriegelijke masker van bijgeloof, en velen gaan daarmee, zelfs in onze dagen, nog even bedriegelijk

voort.

Gelijk een trouweloze huisvrouw niet openlijk als een hoer en echtbreekster ten toon gesteld wil worden, zo was het ook met de afvallige trouweloze christenheid. Evenals een hoer, maakte zij gebruik van vleierende, schone woorden, die de schijn van heiligheid hadden, en tooide zij zich op met purper en met goud, evenals ware zij nog de eerste getrouwe bruid van Christus; en gelijk een hoer zich verbeeldt in schoonheid boven anderen uit te steken, zo geloofde de afvallige kerkbruid mede, en blijft daar nog in volharden, dat zij veel schoner en volmaakter is, dan de bruid des Heeren in de apostolische dagen, in welke, naar haar voorgeven, het christendom nog slechts in de windselen was.

Doch hoe lang men dit inwendig gekweekt ongeloof, deze inwendige afval van Christus ook trachtte te verbergen, echter is, onder Gods rechtvaardig oordeel, hetzelfde in vervolg van tijd meer in het oog vallend, meer uitwendig zichtbaar tevoorschijn getreden. Ja, reeds lange tijd maakt het hoogmoedige en dwaze ongeloof de afval der trouweloze christenheid openlijk en zonder schaamte voor de gehele wereld openbaar; maar vooral echter van die tijd af, dat de eerste grote omwenteling in Frankrijk is uitgebroken. En nu, in onze tijd, is ditzelfde, de openlijke afval van Christus berokkenende ongeloof, gehuld in het kleed van het rationalisme, met zulk een spoedig en verwoestend geweld doorgebroken, dat het schijnt, alsof het ganse christendom door deze woeste droom op eenmaal verzwoegen zou moeten worden.

Het bijgeloof en het ongeloof zijn in de hand des satans de twee machtigste hefbomen, waarmee hij het gehele gebouw des christendoms - niet maar zoekt te doen wankelen, maar zelfs (ware het hem mogelijk) geheel te verwoesten.

Wat het bijgeloof in de latijnse en griekse kerk, als de eerste hoorn der hel, niet heeft kunnen uitwerken, dat zal voorts, en nu, het ongeloof, als de tweede en sterkere hoorn des afgronds, in de protestantse kerk tot stand moeten brengen, en ook waarlijk doen. Het was alleen door deze beide hoornen, dat de afval zulke reusachtige vorderingen heeft kunnen maken, en zulk een vreselijke uitbreiding verkrijgen, als de in de geest verlichte christen dezelve nu in haar vreselijke grootte ziet.

Maar hij is nog niet tot zijn hoogste toppunt. Hij zal nog groter worden en eenmaal ook zijn volkomen rijpheid verkrijgen.

"Bracht vroeger het bijgeloof de inwendige afval van Christus tot meerdere ontwikkeling, het ongeloof voert dezelve nog hoger, en brengt de inwendige, verborgen afval tot een uitwendige, openlijk

zichtbare, waarbij het juk van Christus afgeworpen zal worden. Dit vermetele ongeloof verhief en verheft reeds openlijk en overal stoutmoedig het hoofd, en riep en roept met luider stem, zodat men zijn geweldig geroep in alle christenlanden vernam: "Wij willen niet, dat een gekruisigde Christus, welke voor iedere wijze een dwaasheid is, langer over ons heerse! Wij kennen vernuft, zedekunde en wet; wij weten door de rede wat echt of vals, recht of onrecht, goed of kwaad is. Het eerste te doen, en het laatste na te laten, is de eenvoudigste en beste godsdienst, die ook reeds in de harten aller volken, zelfs derzulken, aan welke de leer van Christus onbekend is, gegrondvest is, en voor de kracht en waarde der mensheid het meest geschikt; al het andere is overtollig, en kan slechts een uitbroeiselsener ijende verbeeldingskracht of van een dweeppzuchtige onzin zijn!"

Zulk een taal, dagelijks gevoerd, en dagelijks in zovele geschriften waarneembaar, welke als een zondvloed de aarde overstroomden, kondigt zeker luide, en in het oog vallend, niet alleen de inwendige, maar ook de uitwendige afval van het hedendaagse christendom aan; zulke taal wordt, al is het niet met woorden, evenwel metterdaad gevoerd door duizenden in het christendom, welke, prijken nog met de naam van Christus, evenwel de Gekruisigde openlijk verwerpen, hetzij door direkte ontkenning en loochening, hetzij door honende minachting, zowel van zijn eeuwige, aanbiddelijke Godheid, als van zijn bloedige en verzoenende kruisdood, en van zijn oppermachtige regering als Koning der koningen!

Zulke taal wordt gevoerd in alle landen en standen. Waar wordt de opperheerschappij van Christus erkend en te hulp geroepen door hoge en lage regeringen? Waar worden de landen bestuurd en geregeerd in de naam van de gekruisigde Christus? Waar wordt door politieke en kerkelijke machten in de christenheid de eer van het Hoofd der christenheid, dat is, van de gekruisigde Christus, gezocht, gehandhaafd en verdedigd? Waar wordt het geringe overblijfsel, dat er hier en daar nog is, naar de verkiezing der genade, als de waarachtige christenheid erkend? Wordt hetzelfde niet overal en openlijk gehaat, tegengewerkt en onderdrukt?

Vreselijk is de hoogte, waartoe reeds de afval gekomen is, maar echter is hij nog niet op het hoogst, nog niet tot die hoogte, welke de apostel bedoelt, als hij zegt, "dat de dag Christi niet komt, tenzij dat eerst de afval gekomen zij."

Christus moet, volgens Zijn eigen voorzegging, Luk. 17 : 25, niet alleen veel lijden, voordat het koninkrijk Gods komt, maar Hij moet

ook geheel verworpen worden van dit geslacht! De wereld moet in brooddronkenheid en lichtzinnigheid als verdronken liggen, gelijk in de dagen van Noach en Loth, gelijk alsof er geen Christus ware. Het verwerpen van de Gezalfde des Heeren zal vergezeld gaan met verscheuring en verbreking van al Zijn banden, en verwerping van al Zijn touwen! Volslagen *wetteloosheid* zal de wereld vervullen! Vorsten en onderdanen zullen zich niet laten besturen, noch door goddelijke, noch door daarop steunende menselijke wetten. Eigenbelang en eigen zin en eigen wil zal de drijfveer van eens ieders daden zijn. Terwijl men de mond vol heeft van de rechten van de mens, zullen tevens de rechten van anderen niet meer erkend worden; beloften en verbonden zullen krachteloos, en niet meer dan spel gerekend worden; alle vertrouwen de bodem ingeslagen; ieder zal zichzelf beogen (2 Tim. 3 : 2), en zo voert de vreselijke afval van Christus tot algemeen oproer in de wereld; natie zal tegen natie, het ene koninkrijk tegen het andere opstaan; ja, dat niet alleen, maar de koninkrijken tegen zichzelf, *koninkrijk tegen koninkrijk*, de onderdanen tegen hun rechtmatige overheid en tegen elkaar. En al deze dingen zijn het vreselijk bewijs en kenteken van het rijp worden van de gruwelijke boom van de afval van Christus, en moeten ons doen waken en gedenken, dat de verborgenheid der ongerechtigheid, waarvan het begin reeds in de dagen van de apostel Paulus gewerkt werd, nu met rasse schreden nadert tot haar hoogste toppunt.

O, wanneer wij onze ogen rondom ons slaan, en zien en bedenken, wat er in onze dagen op het aardrijk, en bijzonder onder de christenheid, dat is, onder de volken, welke zich van anderen door de naam van christenen onderscheiden, omgaat, hoeveel reden is er dan om te beven, vanwege de dingen, die nog zullen gebeuren! Ondertussen ook in onze tijd zijn de meesten er blind voor; de minsten der christenen weten noch bedenken, waar het alles heen wil. Nog schuifelt de kromme slang verborgen onder het gras, om het grote doel te bereiken, waartoe zij zo lang gewerkt heeft.

O, mocht men, bij het zien, hoe in onze dagen overal alles op losse schroeven gesteld wordt, hoe overal de banden van goddelijke en daarop steunende menselijke wetten losgemaakt worden, hoe de wereld vol oproer is, hoe de bijzondere, door God uit de hemel zelf erkende rechten van Zijn volk, het ware christenvolk, veracht en vertrapt worden, hoe gelijkheid van rechten in het godsdienstige voor en door allerlei vijanden van de drieënige God en van de enige ware christelijke kerk met kracht wordt verdedigd en voorgestaan, terwijl aan het volk des Heeren geen gehoor wordt geschonken,

wanneer zij hun stem verheffen voor de handhaving der *hun van Godswege toekomende rechten*. Mocht men bij het zien van dit alles, en van al de beroeringen en bedwelmingen in de wereld, ogen krijgen, om het werk des duivels in dit alles te herkennen, en zo met schrik en afgrijzen vervuld worden tegen het vermetele ongeloof en de hoogte des afvals van Christus in onze tijd, welke daardoor bewerkt wordt! Mocht men er elkaar tegen waarschuwen, opdat men door de bedriegelijke toverzang van hoge verlichting en edele beschaving in onze zo ver reeds gevorderde negentiende eeuw weggesleept, de heilloos klimmende afval van Christus, tot eeuwige schade zijner ziel, niet zou helpen bevorderen!

O, zie toch, zie toch, hoe de brandende fakkel der tweedracht en onenigheid de ganse wereld door alles in vlam zet! Hoe dreigt het woeste vuur des oproers - hetwelk reeds zo lang in het verborgen, maar nu zelfs in het openbaar schaamteloos al meer en meer aangeblazen wordt - iedere dag in vernielende woede te ontbranden! O, zeker, de tijd van algemene verwarring en oorlogen onder alle volken op aarde, is aanstaande, binnenkort aanstaande! Diezelfde geest van twist en tweedracht en bandeloosheid, welke reeds lang in de kerk gewoed heeft, is in de laatste jaren ook geweldig in dezelve toegenomen, en zal zich nog vreselijk verheffen. De leer der vaderen, door de bandeloze geest heel de wereld door als onverbindend mensenwerk Godtergend verguisd en verworpen, moet plaatsmaken voor allerlei uiteenlopende en tegen elkaar strijdende, maar ook de rampzalige afval van Christus bevorderende meningen van door *wetteloosheid* gedreven mensen, die in tot woede ontvlamde, maar zichzelf en anderen bedriegende godsdienstijver hun eigendunkelijke en dagelijks in getal toenemende nieuwe, of verkookte oude gevoelens van vroegere ketters de kerk willen opdringen!

O, wie kan het doorzien, in welk verderf zulk een verkeerde godsdienstijver de kerk van Christus moet storten!

Het spreek vanzelf, dat bij zulke onenigheid binnen de kerk, de oude vijanden zich niet weinig zullen trachten te bevoordelen. Zal niet het pausdom hetwelk zijn wisse val met rasse schreden, hoewel het zulks niet ziet, noch gelooft, tegemoet gaat³⁾, zich alle moeite geven, zijn aanzien en macht met nieuwe steunsels te schragen⁴⁾? Behalve

3) Opmerkelijk is het dat de schrijver dit in het jaar 1840 schreef, lang dus vóór het verbreken van de wereldlijke macht van het pausdom.

4) Is niet reeds in de hoge vergadering van ons land in deze zomer, bij het verdedigen van vrijheid voor allen in alles, gesproken van billijke vorderingen der katholieken, en gezegd, dat het hoog tijd wordt, dat aan de billijke vorderingen der katholieken voldaan wordt? Men

andere middelen en kunstgrepen, die door hetzelfde in het werk gesteld zullen worden, zal het een hervorming daarstellen, waarbij het veel goeds uit de grondstellingen der eerste apostolische kerk zal nemen en invoeren, hoewel het zijn levenswijze daarbij niet zal veranderen. Door deze bedriegelijke hervorming zal het velen de ogen verblinden, zal het velen verleiden, en vooral gevaarlijk zijn voor de kerk der gereformeerden, over welke het voor een korte tijd grote overwinning verkrijgen zal. De kerk der gereformeerden zal in groot gedrang en angst komen, maar hoe hoog de nood ook mag klimmen, de kinderen Gods mogen moed houden, de poorten der hel zullen het koninkrijk der hemelen niet overweldigen! De weg van benauwdheid zal voor de kerk een louteringsvuur zijn, opdat daardoor de ware en beproefde christenen aan het licht gebracht worden!

In deze woeling en onrust, en daaruit voortvloeiende algemene verwarring, zullen zich ook binnen in de kerk zovele genootschappen vormen⁵⁾, als er van den beginne des christendoms tot nu toe nog niet geweest zijn: de stichters van die genootschappen zullen die valse profeten zijn, welke de Heere Jezus voorzegt heeft, dat er opstaan zullen, en de mensen in grote getale verleiden. Dezen, onder de schijn van hoger licht, zullen tegen de nog bestaande machten in de kerk zich verzetten. En terwijl zij met hun aanhangers gedurig nieuwe genootschappen vormen, waarbij zijzelf zich tot zovele regeerders verheffen, zal de kerk zelf zich in een staat van algemene regeringloosheid gebracht zien. Ziet, zo zal de vreselijke afval van Christus, gekweekt en bewerkt door het vermetelste ongeloof, ook onder het masker van godsdienst, tot dezelfde volledige wetteloosheid en algemene verwarring en regeringloosheid het christendom voeren, zowel in het kerkelijke als politieke over de gehele aarde, wanneer zij op het hoogst geklommen is.

Maar hoe gruwzaam de afval ook klimme, hoe vreselijke verwarring hij aanbrengt, hoe zeer hij het gehele christendom moge schijnen te hebben verwoest en uitgeroeid van de aarde, de Heere zal echter altijd nog enigen overhouden, die hunne klederen niet bevleken, maar die Zijn Naam houden en Zijn geloof niet verloochenen. Maar echter het getal dezer gelovigen zal klein zijn; de dochter Sions zal zijn als een nachthut in de komkommerhof.

beklaagde zich dat er geen katholieken genoeg waren onder de leden der Dubbele Kamer. Zie Amsterdamsche Courant van 29 aug. 1840, en Algemeen Handelsblad, zitting der Tweede Kamer der Staten-Generaal van 27 aug.

5) Het is zeer opmerkelijk, dat, terwijl dit in Duitsland geschreven werd, wij er de vervulling reeds van zien in tal van genootschappen op zovele plaatsen in ons vaderland.

Deze vrijgekochten des Heeren, welke het doen der afvalligen haten zullen, wien het niet zal aankleven, zullen door vrije en buitengewone genade over hen, in die tijd der verleiding en algemene beroering tot een kudde onder hun enige Herder verzameld en bewaard worden. Alle uitverkorenen, zowel uit de roomse, als uit de lutherse en gereformeerde, en uit andere genootschappen, zullen in hetzelfde geloof met elkander verenigd worden, en in één geest door de band der liefde van Jezus Christus omstrengeld, naar het voorbeeld der eerste apostolische kerk, temidden van de grote afval, hun Heere blijven belijden, en de kerk van Christus op aarde doen voortduren. Dezen zullen ook wel hun licht laten schijnen, maar, niets vermogende om de grote afval te stuiten, zullen zij slechts werkzaam kunnen wezen, om zichzelf en elkaar tegen het grote kwaad met grote moeite te waarschuwen, te beveiligen en te sterken! En al de beweging, welke onder de ware vromen gezien zal worden, hoeveel men er ook van zal willen verwachten, zal niet bekwaam zijn, om de toekomstige, door de apostel voorzegde, hoge trap van afval tegen te houden. De afvalligen, overgegeven aan het goeddenken hunner harten, dartelend in de door de duivel, als vermomde engel des lichts, uit de hel voortgebrachte verlichting, zullen het goede werk der vromen, en als beweging onder hen bespotten en tegenwerken, totdat zij gekomen zijn tot de hoogte des afvals, welke de Heere bepaald heeft. Laat u dus niet verleiden noch verblinden, mijn lezer! wanneer men u wil verblijden met een zich ontwikkelend en toenemend licht in de kerk; de nacht is niet voorbij, de dageraad is nog niet aan het aanbreken! Er moeten nog vreselijker dingen gebeuren, er is nog een verschrikkelijker uur van benauwdheid en gruwel te wachten.

De apostel Paulus verkondigt ons niet, dat er na de afval langzamerhand een heerlijk licht in de kerk zal opgaan als voorbode van de toekomst van Christus, neen, maar hij onderwijst ons, dat er na de afval een *dubbele* verschijning zal plaatshebben.

Eerst *van de mens der zonde*.

Daarna, *van de Heere Jezus Christus*, Die deze gruwelmens door Zijn toekomst verdelgen zal.

Zodat de *afval*, waarvan de apostel eerst gesproken heeft, de voorloper, of liever de moeder is van de mens der zonde; en men dus, als het hoogste toppunt van die afval begint gezien te worden, kan en moet besluiten tot de ophanden zijnde *komst* van de mens der zonde, waarvan de apostel gewaagt.

Vestigt men dan, ook bij de hier en daar in onderscheiden landen merkbare, onmiskenbare beweging onder de vromen, het oog op al

wat in de wereld in onze dagen gebeurt, en wat als tekenen en bewijzen van de klimmende afval door mij is aangegeven, o, hoe vreselijk, maar ook hoe zeker is dan de gevolgtrekking: *"De mens der zonde is nabij!"*

Na dus de oorsprong, de voortgang en de voltooiing van de afval, welke plaats moet hebben, te hebben aangetoond, willen wij ons nu bepalen tot de tweede, allergewichtigste, maar ontzettende gebeurtenis, welke de dag van Christus ook moet vooraf gaan, en zullen wij dus nu stilstaan bij

De aanstaande openbaring van de mens der zonde

De toekomst van onze Heere Jezus Christus zal, gelijk de apostel der heidenen ons leert, geen plaats hebben, tenzij, behalve de afval, welke voorafgaat, ook *"geopenbaard zij de mens der zonde, de zone des verderfs, die zich tegenstelt en verheft boven al, dat God genaamd, of (als God) geëerd wordt, also dat hij in de tempel Gods als een God zal zitten, zichzelf vertonende, dat hij God is."*

Deze mens der zonde, die een volkomen verwoester van alle nog hier en daar overgebleven wettigheid zijn zal, komt niet van de heidenen, en staat ook uit hun midden niet op; want bij hen kan geen afval van Christus plaatsvinden, omdat zij van Christus niets weten. De christenen alleen kunnen van Christus afvallen. Uit hun midden moet dan ook deze mens der zonde, dit kind van de plaatsvindende afval, *de zone des verderfs* tevoorschijn treden. Reeds van de beginne af zijn er in de christenheid velen antichristen geworden (1 Joh. 2 : 18), en hun getal is in de volgende eeuwen ontelbaar groot geworden, niet maar in één, maar in alle zich christelijk noemende afdelingen of genootschappen. In de roomse kerk echter hebben de gezamenlijke reeks der pausen bij uitnemendheid een antichrist voorgesteld, zoals in andere genootschappen nooit is gezien, zodat de roomse kerk met recht de antichristelijke genoemd wordt⁶⁾.

Maar welke gruwelijke antichristen er ooit bestaan mogen hebben, zij hebben nimmer geëvenaard die mens der zonde, van welke wij thans spreken; nimmer geëvenaard die *éne* antichrist, welke de apostel Johannes bedoelt, als hij zegt, *"dat de antichrist komt."*

Boven al de voorafgegane antichristen zal die ene als een opperhoofd tevoorschijn treden, welke al de giftige stralen van slangenlist en duivelse boosheid in zich zal opnemen; en also een ieder zijner voorgangers in schrikbarende snoodheid verre

6) En haar derhalve de naam van Christenkerk niet toekomt.

overtreffen, en van hen duidelijk onderscheiden zal zijn.

Ja, uit het midden der christenen zal, nadat er nog volgens 's Heeren getuigenis vooraf in het laatste der tijden velen zullen opgestaan zijn, die zeggen zullen: *"Ik ben de Christus!"* eindelijk eens een bij uitnemendheid boos mens tevoorschijn treden, in wie het doel van de satan boven alle andere zal gelukken, in wie alles vervuld zal worden, wat van de mens der zonde in de Heilige Schrift is voorzegd, en waarvan in de vorige antichristen slechts enkele zaken, maar nooit alles bij elkaar tezamen gezien is geworden.

Hoe vele monsters van goddeloosheid, ook onder de naam van ijveraars voor het christendom, de verschillende eeuwen van de christelijke tijdrekening ook mogen hebben opgeleverd, de door de apostel Paulus aangeduide mens der zonde werd onder hen nooit gevonden. Gelijk hij in de tijden van de apostel weerhouden werd, zo zou hij weerhouden worden, totdat de van God over hem bepaalde tijd daar was: een tijd, zo bijzonder gekenmerkt door gebeurtenissen, dat men dezelve zou herkennen als zijn *eigen tijd*, 2 Thess. 2 : 6. Zodat de weergaloze gruwelijkheid der tijden, de ophanden zijnde openbaarwording van die mens der zonde, aan het door Gods Geest ook in dit opzicht genadig verlichte oog der vrienden des Heeren zal aanwijzen. O, kinderen van God! let op de tekenen der tijden. Wie verzekert ons, dat in de dagen onzes levens dat monster uit de afgrond der hel niet zou kunnen tevoorschijnkomen! Laat ons niet slapen, evenals de anderen, maar laat ons waken en nuchter zijn! Laat ons het dierbaar en onfeilbaar getuigenis Gods, in Zijn Woord, een lamp voor onze voet en een licht op ons pad zijn.

Laat ons, onder biddend opzien, dat de Heere tot onze wezenlijke zaligheid het ons doe verstaan, de woorden van de apostel Paulus omtrent de aanstaande openbaring van de mens der zonde en zijn weerhouding tot de bepaalde tijd, eens wat van nabij beschouwen. De apostel zegt tot de Thessalonicensen, vers 6, 7, 8a: *"En nu, wat (hem) wederhoudt weet gij, opdat hij geopenbaard worde te zijner eigen tijd. Want de verborgenheid der ongerechtigheid wordt alrede gewrocht; alleenlijk, Die hem nu wederhoudt, (Die zal hem wederhouden) totdat hij uit het midden zal (weggedaan) worden. En alsdan zal de ongerechtige geopenbaard worden."*

Wij zien in deze woorden, dat hij weerhouden, of tegengehouden wordt, totdat zijn eigen tijd daar is. Wij willen hier onderzoeken.

1. *Wie* hem tegenhoudt; 2. *Hoe* hij tegengehouden wordt; 3. *Tot hoe lang* hij tegengehouden wordt; waaruit dan klaar zal blijken,
4. *Wanneer*, in welke tijd, zijn komst zal plaatshebben.

wat in de wereld in onze dagen gebeurt, en wat als tekenen en bewijzen van de klimmende afval door mij is aangegeven, o, hoe vreselijk, maar ook hoe zeker is dan de gevolgtrekking: *"De mens der zonde is nabij!"*

Na dus de oorsprong, de voortgang en de voltooiing van de afval, welke plaats moet hebben, te hebben aangetoond, willen wij ons nu bepalen tot de tweede, allergewichtigste, maar ontzettende gebeurtenis, welke de dag van Christus ook moet vooraf gaan, en zullen wij dus nu stilstaan bij

De aanstaande openbaring van de mens der zonde

De toekomst van onze Heere Jezus Christus zal, gelijk de apostel der heidenen ons leert, geen plaats hebben, tenzij, behalve de afval, welke voorafgaat, ook *"geopenbaard zij de mens der zonde, de zone des verderfs, die zich tegenstelt en verheft boven al, dat God genaamd, of (als God) geëerd wordt, alzo dat hij in de tempel Gods als een God zal zitten, zichzelf vertonende, dat hij God is."*

Deze mens der zonde, die een volkomen verwoester van alle nog hier en daar overgebleven wettigheid zijn zal, komt niet van de heidenen, en staat ook uit hun midden niet op; want bij hen kan geen afval van Christus plaatsvinden, omdat zij van Christus niets weten. De christenen alleen kunnen van Christus afvallen. Uit hun midden moet dan ook deze mens der zonde, dit kind van de plaatsvindende afval, *de zone des verderfs* tevoorschijn treden. Reeds van de beginne af zijn er in de christenheid velen antichristen geworden (1 Joh. 2 : 18), en hun getal is in de volgende eeuwen ontelbaar groot geworden, niet maar in één, maar in alle zich christelijk noemende afdelingen of genootschappen. In de roomse kerk echter hebben de gezamenlijke reeks der pausen bij uitnemendheid een antichrist voorgesteld, zoals in andere genootschappen nooit is gezien, zodat de roomse kerk met recht de antichristelijke genoemd wordt⁶⁾.

Maar welke gruwelijke antichristen er ooit bestaan mogen hebben, zij hebben nimmer geëvenaard die mens der zonde, van welke wij thans spreken; nimmer geëvenaard die *éne* antichrist, welke de apostel Johannes bedoelt, als hij zegt, *"dat de antichrist komt."*

Boven al de voorafgegane antichristen zal die ene als een opperhoofd tevoorschijn treden, welke al de giftige stralen van slangenlist en duivelse boosheid in zich zal opnemen; en alzo een ieder zijner voorgangers in schrikbarende snoodheid verre

6) En haar derhalve de naam van Christenkerk niet toekomt.

overtreffen, en van hen duidelijk onderscheiden zal zijn.

Ja, uit het midden der christenen zal, nadat er nog volgens 's Heeren getuigenis vooraf in het laatste der tijden velen zullen opgestaan zijn, die zeggen zullen: *"Ik ben de Christus!"* eindelijk eens een bij uitnemendheid boos mens tevoorschijn treden, in wie het doel van de satan boven alle andere zal gelukken, in wie alles vervuld zal worden, wat van de mens der zonde in de Heilige Schrift is voorzien, en waarvan in de vorige antichristen slechts enkele zaken, maar nooit alles bij elkaar tezamen gezien is geworden.

Hoe vele monsters van goddeloosheid, ook onder de naam van ijveraars voor het christendom, de verschillende eeuwen van de christelijke tijdrekening ook mogen hebben opgeleverd, de door de apostel Paulus aangeduide mens der zonde werd onder hen nooit gevonden. Gelijk hij in de tijden van de apostel weerhouden werd, zo zou hij weerhouden worden, totdat de van God over hem bepaalde tijd daar was: een tijd, zo bijzonder gekenmerkt door gebeurtenissen, dat men dezelve zou herkennen als zijn *eigen tijd*, 2 Thess. 2 : 6. Zodat de weergaloze gruwelijkheid der tijden, de ophanden zijnde openbaarwording van die mens der zonde, aan het door Gods Geest ook in dit opzicht genadig verlichte oog der vrienden des Heeren zal aanwijzen. O, kinderen van God! let op de tekenen der tijden. Wie verzekert ons, dat in de dagen onzes levens dat monster uit de afgrond der hel niet zou kunnen tevoorschijnkomen! Laat ons niet slapen, evenals de anderen, maar laat ons waken en nuchter zijn! Laat ons het dierbaar en onfeilbaar getuigenis Gods, in Zijn Woord, een lamp voor onze voet en een licht op ons pad zijn.

Laat ons, onder biddend opzien, dat de Heere tot onze wezenlijke zaligheid het ons doe verstaan, de woorden van de apostel Paulus omtrent de aanstaande openbaring van de mens der zonde en zijn weerhouding tot de bepaalde tijd, eens wat van nabij beschouwen. De apostel zegt tot de Thessalonicensen, vers 6, 7, 8a: "En nu, wat (hem) wederhoudt weet gij, opdat hij geopenbaard worde te zijner eigen tijd. Want de verborgenheid der ongerechtigheid wordt alrede gewrocht; alleenlijk, Die hem nu wederhoudt, (Die zal hem wederhouden) totdat hij uit het midden zal (weggedaan) worden. En alsdan zal de ongerechtige geopenbaard worden."

Wij zien in deze woorden, dat hij weerhouden, of tegengehouden wordt, totdat zijn eigen tijd daar is. Wij willen hier onderzoeken.

1. *Wie* hem tegenhoudt; 2. *Hoe* hij tegengehouden wordt; 3. *Tot hoe lang* hij tegengehouden wordt; waaruit dan klaar zal blijken, 4. *Wanneer*, in welke tijd, zijn komst zal plaatshebben.

Wat het eerste betreft. *Wie* wederhoudt hem? Enigen zijn van gevoelen, dat de apostel het oog had op de voorzegging van Daniël, hoofdst. 2 en 7, omtrent de vierde en laatste wereldheerschappij; en dat hij onder de wereldhouder, of tegenhouder van de mens der zonde het toenmalige grote romeinse keizerrijk verstond. Vele kerkvaders hebben in deze mening gedeeld; en Tertullianus, hier op doelende, verhaalt dat de christenen in zijn tijd de gewoonte hadden God te bidden, dat Hij het roomse rijk toch lang mocht staande houden, om daardoor het optreden van de mens der zonde te verhinderen. Geheel te verwerpen is deze mening niet, in zoverre het romeinse keizerrijk, als voorganger in tijd, de naam van tegenhouder kon dragen; maar echter kunnen wij dat gevoelen in zijn geheel niet vasthouden; immers, dat toenmalige grote keizerrijk bestaat als zodanig reeds lang niet meer; het is uit het register der wereldrijken uitgewist, en deszelfs naam geheel uitgedelgd; en het is onmogelijk, dat het na deszelfs ondergang nog in onze tijd de tegenhouder van de mens der zonde zou wezen, welke tot nu toe nog niet geopenbaard is.

Ja ook kan een geheel wereldrijk, hoedanig dat romeinse keizerrijk was, op en door zichzelf, uit eigen kracht het optreden van deze gruwelmens, dit dier uit de afgrond niet verhinderen. Neen, dit kan alleen geschieden door de almachtige God!

Geen menselijke, geen wereldse macht dus, heeft deze mens der zonde weerhouden, noch weerhoudt hem in onze tijd, noch zal dit in volgende tijden kunnen uitrichten. Neen, Hij, Die hem tot nog toe weerhouden heeft, is niemand anders dan de Heere Christus. O, wie zou het anders kunnen zijn dan de gezegende Christus? Hem alleen is alle macht gegeven over alles wat in de hemel, op of onder de aarde is; ofschoon wij het nu nog niet zien (Hebr. 2 : 8), dat Hem alle dingen onderworpen zijn, zo zijn toch alle dingen onder Zijn voeten onderworpen; niets is uitgezonderd, dat Hem niet onderworpen is, ook deze mens der zonde niet, noch hetgeen diens opkomst moet voorbereiden. Niemand dan Christus was in staat, om het woeden van de satan te binden, en zo het optreden van de mens der zonde tegen te houden, welke de satan, in zijn strijd tegen Christus, eens tevoorschijn zal brengen.

Maar hoe wordt door Christus die mens der zonde tegengehouden? Dit was de Thessalonicensen in de tijd van de apostel bekend, want hij zegt in het zesde vers, *"wat hem wederhoudt, weet gij"*. Hij zal het hun, gedurende zijn verblijf te Thessalonica, mondeling gezegd hebben.

Doch dit mondelinge onderricht is ons niet overgeleverd. Echter

kunnen wij uit de Heilige Schrift kennis genoeg opdoen, om te ontdekken, wat de Thessalonicensen geweten hebben, en om zo, met niet minder zekerheid dan de Thessalonicensen, te weten, *hoe* de verschijning van die mens der zonde nog vertraagd wordt, namelijk: om deze verschijning te doen tot stand komen, is vooraf nodig de algemene afval der christenheid van Christus; de verborgenheid dezer ongerechtigheid werd alreeds gewrocht in de dagen van de apostel. De afval werd toen gezien in zijn begin, doch tegelijkertijd ook beteugeld in zijn voortgang, zodat hij tot die hoogte niet komen kon, welke vereist wordt, om de openbaring van de mens der zonde te doen plaatsgrijpen.

De beteugeling van deze afval werd door de Thessalonicensen gezien; en zo wisten zij, wat de openbaring van de mens der zonde tegenhield. Zij wisten ook uit de onderwijzingen van Paulus, wat het was, waardoor die beteugeling werd uitgewerkt. Zij wisten, wat de satan werkte om de afval te bevorderen, (1 Thess. 2 : 18, 3 : 5); maar zij wisten ook, hoe door de ijver van Paulus in het zenden van Timotheüs tot hen, (hoofdst. 3 : 2) en door hun geloof en liefde en goede gedachte omtrent Paulus en zijn medearbeider, des satans werk en bedoeling verijdeld en beteugeld werd.

Zij wisten bij ondervinding, dat in plaats van dat de afval toenam, integendeel de verkondiging van het Evangelie niet alleen geweest was in woorden, maar ook in kracht en in de Heilige Geest (1 Thess. 1 : 5). Zij wisten, dat zij dat woord hadden aangenomen, en dat zij niettegenstaande vele verdrukkingen, waardoor zij wederom spoedig hadden kunnen afvallen, met blijdschap des Heiligen Geestes voorbeelden voor anderen geworden waren, (vers 7, 8) en zo de opbouw van het christendom bevorderd hadden, waardoor noodwendig de afval beteugeld werd; gelijk daartoe ook diende het heilig, rechtvaardig en onberispelijk gedrag van Paulus zelf, als voorbeeld ter navolging voor al de gelovigen. Zij wisten, hoe de vrijmoedige verkondiging van het Evangelie temidden van veel strijd, (hoofdst. 2 : 2, 9) de afval tegenstond, en hoe hun aanneming van het woord der prediking Gods, niet als der mensen woord, maar als Gods Woord, (vers 13) een krachtig middel was om hen, uit vrees van door verwerping van hetzelfde tegen God te zondigen, voor de afval te bewaren. Ze wisten, hoe zeer Paulus de heiligmaking had aangeprezen (hoofdst. 4 : 3-7), en hoe door verwerping dezer vermaning, God zelf verworpen werd (vers 8), en dus de afval bevorderd. Zij wisten, hoe zij opgewekt werden, om te waken, en elkaar te vermanen en te stichten (hoofdst. 5 : 11), des Heeren dienaars te erkennen en lief te hebben (vers 12, 13), de ongeregelde

te vermanen (vers 14), te bidden zonder ophouden (vers 17), de Geest niet uit te blussen (vers 19); hetwelk alles krachtige en vermogende middelen waren om de afval te beteugelen. Zij wisten, hoe zij door vervolgingen en verdrukkingen in gevaar waren om af te vallen; maar ook, hoe zij staande gehouden werden door lijdzaamheid en geloof (2 Thess. 1 : 4). Zij wisten hoe zij voor de afval bewaard werden door heenwijzing op de toekomst van Christus, Die dan de afvallige zou straffen (vers 8), maar de gelovige en gehoorzame verkwikken (vers 7, 10). Zij wisten, hoe zij vermaand werden om vast te staan, en de inzetten te houden, die hun geleerd waren, hetzij door Paulus' woord, hetzij door zijn zendbrief (hoofdst. 2 : 15); hoe zij vermaand werden om te bidden, dat het woord des Heeren zijn loop hebbe (hoofdst. 3 : 1), te bidden om verlossing van de ongeschikte en boze mensen (vers 2), en zich te onttrekken aan een iegelijk, die ongeregeld wandelt (vers 6). Alles vermogende middelen, om de voortgang des afvals te bedwingen. Zodat de Thessalonicensen, wetende dat eerst de afval tot zijn hoogste toppunt moest komen, eer dat de mens der zonde geopenbaard wordt, nu zeer goed wisten, *wat hem wederhield*: dat het namelijk was, gelovig aannemen van het goddelijk Evangelie tot zaligheid, tedere godzalige wandel, vrees voor dwaalgeesten en die ongeregeld wandelen, liefde tot de broeders, afkeer van de ongeschikten en bozen, enz.

Hebben wij nu aangetoond, wat het was, dat in de tijd van de apostel, volgens wetenschap der Thessalonicensen, de openbaring van de mens der zonde wederhield, wij kunnen daaruit ook nu duidelijk opmaken, wat het sedert die tijd geweest is, waardoor deze openbaring tot nog toe is tegengehouden.

Immers de Heere Jezus Christus heeft door al de volgende eeuwen, welke beletselen en verzoeking en de satan ook in het midden gebracht heeft, niet opgehouden, datzelfde Evangelie in kracht des Heiligen Geestes te doen verkondigen, en dan eens in meerdere, dan in mindere uitgebreidheid te doen aannemen. Hij heeft niet opgehouden met diezelfde middelen, waarmee Hij in de dagen van de apostel de afval beteugelde, ook in volgende eeuwen binnen zekere palen te omtuinen, en zo heeft Hij tot op deze tijd de openbaring van de mens der zonde nog, door Zijn krachtige opperheerschappij over alle machten in hemel en op aarde, over alle boosheden en geweldhebbers in de lucht blijven wederhouden.

Stonden er ketters op, welke, gelijk b.v. Arius, de algemene afval van Christus dreigden te bewerkstelligen, de Heere verwekte tegen

hen begenadigde mannen, welke het kwaad aanwezen, bestreden en binnen zekere grenzen als besloten. Vielen bijzondere gemeenten, gelijk de zeven Aziatische, geheel en al af van de Heere Christus, op andere plaatsen verwekte zich de Heere nieuwe discipelen, die Hem beleden en aanhingen, en met daden betoonden en bevestigden, dat zij de enige en eeuwige Zoon van God als hun Heere, de Heere der heren en de Koning der koningen, erkenden, liefhadden en dienden, alles, goed en bloed, voor Hem over hadden. Onder allerlei vervolgingen stonden zij krachtig in de Heere. Toen de te Rome gevestigde christelijke kerk in het vervolg der eeuwen van haar Heere afviel, bewaarde de Heere in Piëmont een volk, dat Hem getrouw bleef; en toen de kerk van Rome met geweld haar afval in later tijden wilde voortplanten, stelde de Heere tegenover haar die grote hervormers Luther, Calvijn en zovele anderen, als de geschiedenis bekend maakt. Gelijk Arius en Pelagius, zo vonden Socinus, Arminius, Voltaire en andere, de afval kwekende vijanden van Christus, zowel alsook nog in onze dagen een Strauss, hun tegenstanders, welke de Heere Jezus verwekte en aangordde, en tot nog toe blijft aangorden (hoewel thans zichtbaar in mindere mate dan in vroegere tijden), om het kwaad te bedwingen, en zo te beletten, dat de algemene afval van Hem, welke eens komen moet, nog niet tot de volkomenheid gerake. Op deze wijze weerhoudt de Heere Christus de openbaring van de mens der zonde, gelijk door alle eeuwen, zo ook nog in onze tijd. Hoe ook de satan gewoend en gewoeld heeft, om de volkomen rijpheid van de afval, als vereiste tot de verschijning van de mens der zonde, te bespoedigen; het heeft hem, niettegenstaande zijn grote macht op aarde, niet kunnen gelukken een algemene afval van Christus tot stand te brengen; en het zal hem niet kunnen gelukken, voordat de vereiste ure der duisternis daar zij. Het was ten deze opzichte door alle eeuwen, gelijk het in de dagen der omwandeling des Heeren Jezus op aarde was, *"nog is het de ure niet"*, maar eens zal dat vreselijk tijdsgewricht daar zijn, waarin nog eens bewaarheid zal worden, dat geduchte woord tot de hel: *"dit is uwe ure en de macht der duisternis!"*

Nu zullen wij gemakkelijk onze derde vraag kunnen beantwoorden: *Tot hoe lang de openbaring van deze mens der zonde zal worden tegengehouden?* Met korte woorden zou ik kunnen zeggen: *tot zolang als het de Heere Christus zal believen hem tegen te houden.* Doch ik wil het iets breder ontwikkelen, naar aanleiding van hetgeen de apostel ons zegt, 2 Thess. 2 : 7: *"Die hem nu wederhoudt, die zal hem wederhouden, totdat Hij uit het midden zal weggedaan worden."* In deze woorden wordt ons de vreselijkste gebeurtenis

bekend gemaakt, waarop wij onze aandacht wel bijzonder moeten vestigen, vooral wanneer wij in onze tijd horen roemen van een groot en nieuwverrijzend licht in de kerk. De woorden van de apostel tonen ons, dat wij dat licht niet te wachten hebben, maar integendeel de vreselijkste gebeurtenis, uitgedrukt in de woorden: *"totdat Hij uit het midden zal weggedaan worden."* Deze schrikvolle daad hebben wij te verwachten, en dan... de helse openbaring van de mens der zonde.

"Totdat Hij uit het midden zal weggedaan worden," zegt de apostel. Wie is die Hij, welke uit het midden zal weggedaan worden? Geliefde lezer, geen ander dan Die, welke de mens der zonde weerhoudt: het is de Heere Jezus Christus zelf. Hij, o vreselijk getuigenis! Hij zal uit het midden weggedaan worden, dat is, volgens des Heeren eigen woorden, Luk. 17 : 25: Hij moet verworpen worden van dit geslacht der mensen, nadat Hij vooraf, door al de strijd tegen Hem veel heeft geleden.

Zo lang, dat is, tot die tijd toe, zal de Heere Christus de openbaring van de mens der zonde tegenhouden. Maar is die algemene verwerping des Heeren door het mensengeslacht tot wezenlijkheid gekomen, *als het de afvalligen op het hoogste zullen gebracht hebben* (Dan. 8 : 23), dan zal de mens der zonde niet meer tegengehouden worden door Christus, maar openbaar worden.

Zolang Christus als de grote God en Zaligmaker, als de Heere der heren en de Koning der koningen in de christelijk genoemde wereld, door de regeerders in staat en kerk, openbaar zal gekend, erkend, geëerd en aangebeden worden, zo lang zal Hij, al ware het ook zelfs maar Achabs erkenningen, eerbetoningen en verootmoedigingen, de algemene afval bedwingen, en geven, dat goede wetten in land en kerk gemaakt, bewaard en gehandhaafd worden, waardoor de ongebondenheid der mensen bedwongen, de goede orde onderhouden en bevestigd, en zo de onderdanen aan hun vorsten en overheid, in Staat en in Kerk, verbonden worden en blijven. Nimmer is het optreden van de mens der zonde, die zelf een geheel *wetteloze* wezen zal, mogelijk, zolang in alle christenlanden goede wetten gemaakt en gehandhaafd, de goede orde onderhouden, de eerbied en gehoorzaamheid aan de billijke en goede wetten geschonken zal worden. Duizendmaal moge er een volksmenner of oproermaker opstaan, die alles ondersteboven wil keren; de christelijke verkleefdheid der Christus-belijdende onderdanen aan Christus' eer voorstaande overheden, en de gehoorzaamheid jegens de bestaande goede christelijke wetten, zullen ook duizendmaal weer zulk een wetteloze, en ongerechtige terugwijken, hem buitenwerpen of in een

gevangenis opsluiten. Ja, onmogelijk kan, noch in kerk, noch in staat, ooit zich een oproermaker verheffen en vestigen, zolang, onder de alvermogende opperheerschappij van Christus, door de bindende geest der wet in de staat de burgers met hun vorsten en overheden, en in de kerk de leden met hun herders en opzieners verenigd blijven, en zo zich onderling sterken. Zolang een rijk vasthoudt aan de zuivere belijdenis van Christus, zijn geboden gehoorzaamt en volbrengt, zolang koningen, prins en overheden de hand houden aan de heilige kerkedienst, om uit te roeien en te weren alle afgoderij en valse godsdienst, om het rijk van de antichrist te gronde te werpen, en het koninkrijk van Jezus Christus te bevorderen, het woord van het Evangelie zuiver te doen prediken, opdat God door een ieder geëerd en gediend worde, op zulke wijze, als Hij in Zijn Woord gebiedt; zolang de regeerders der kerk zelf in ieder rijk, naar behoren en verplichting aan God, arbeiden tot onderhouding van het lichaam der kerk, zolang zal God ook de staatswetten en ingestelde goede ordinantiën der kerk staande houden, en daardoor land en kerk voor oproeren bewaren, en iedere wetteloze onverlaat, die zich zou willen verheffen, beteugelen en krachteloos maken. Met deze echt Christelijke zin gewapend, kan de gehele christenheid tezamen, en ieder christenrijk op zichzelf, het verschijnen van de mens der zonde middelijk ophouden.

Maar wanneer koningen en prins en overheden in den lande hun ambtsverplichtingen jegens de kerk des Heeren niet meer vervullen, noch behartigen, noch erkennen; wanneer de regeerders der kerk hun ondergeschiktheid aan Christus, de enige Meester, vergeten en voorbijzien, wanneer zij, zichzelf verheffende, eigendunkelijk in de kerk regeren, het juk van Christus afwerpen, de ware religie niet voorstaan, geen dwalingen noch ketterijen weren, maar toelaten en aankweken; en zo alles wat dienen moet en gediend heeft, om eendracht en eenheid in de kerk te voeden en te bewaren, met trotse minachting op zij en buiten werking stellen; wanneer het onderscheid tussen de ware kerk en de sekten, welke zeggen dat ze de kerk zijn, door de leden der ware kerk niet meer wordt ter harte genomen; maar gelijke rechten in het godsdienstige voor elk en een iegelijk, zowel in de hoge landsvergaderingen, als in bijzondere kringen voorgestaan, verdedigd en toegekend worden, met de onchristelijke en Godonterende, ja Godverloochenende redenering, dat een ieder vrijheid moet hebben om, niet naar Gods wil, maar naar zijn eigen overtuiging God te dienen; wanneer de grootste massa inwoners der zich christelijk noemende rijken, wanneer het grootste deel lidmaten der ware kerk, welke bij uiterlijke belijdenis

Christus heeft aangenomen, en beloofd Hem te dienen en voor Hem te leven, in het openbaar hun belijdenis omver stoten en verzaken; wanneer zij openbaar de zuivere leer der ware kerk met woord en daad tegenstaan en trachten uit te roeien, en zo in het openbaar afvallen van Hem, naar Wien zij zich christenen noemen, dan zullen door Gods rechtvaardig oordeel, de oude, goede staatswetten en ingestelde ordinantiën der kerk niet meer in stand blijven. Wetteloze ongebondenheid zal de goede orde verdringen; en zo de deur voor iedere oproermaker, ja eindelijk voor de mens der zonde zelf wijd opengesteld worden. Land en kerk, overheid en onderdanen zullen, hoewel zij zich christenen noemen, hoe langer hoe verder zich van Christus verwijderen, niet meer door de Geest van Christus worden vastgehouden noch bestraft; neen, maar door een rechtvaardig oordeel van Christus hoe langer hoe verder overgegeven aan de verharding en boosheid des harten, zodat door de zich noemende christenen de Christus verbannen zal worden.

Wanneer die tijd daar is, dat in de gehele christelijke wereld Christus door land en kerk, door regeerders en onderdanen in het openbaar en gemeenschappelijk miskend wordt als de waarachtige God, enige Wetgever en volkomen Zaligmaker; wanneer men algemeen door daden toont, dat men het openbaar eens is met dezulken, die luide uitroepen: *"wij willen niet, dat Christus over ons heerse!"* dan is Christus uitgeworpen, dan is, gelijk Paulus aan de Thessalonicensen schreef, Hij, Die de mens der zonde weerhoudt en weerhouden zal, totdat Hij uit het midden zal weggedaan worden, waarlijk uit het midden weggedaan en verbannen; maar dan is ook het vreselijk tijdsgewricht daar, dat Hij, Die de openbaring van deze mens der zonde heeft tegengehouden, geheel zal ophouden enig middel meer te beschikken, waardoor dezelve wordt weerhouden; wanneer Christus verbannen wordt, dan verbant men met Hem de bindende geest der wet. De ingedrongen, toegejuichte ongebondenheid aan het oude goede zal volslagen *wetteloosheid* in alles doen geboren worden, waarvan de rampzalige gevolgen ondervonden zullen worden in algemene ongehoorzaamheid, wanorde, verwarring en oproer, zowel in kerk als in staat, door welk alles de poort geopend wordt voor de grootste der booswichten, die als de zoon des verderfs uit deze gruwelpoel ongehinderd tevoorschijn zal treden, mits er niemand is die hem kan tegenhouden, dan Christus alleen, Die hem tot dusver weerhield, doch nu, in Zijn toorn vanwege de boze afval der christenen, hem niet meer weerhouden zal. Zolang het toppunt van die boze afval van Christus nog niet gezien wordt, zolang deze algemene uitwerping van Christus nog niet in de gehele christenheid

is tot stand gekomen, zolang zal Christus hem nog blijven weerhouden.

Het blijkt dus duidelijk uit hetgeen gezegd is, dat de tijd wanneer de komst van deze mens der zonde zal plaatshebben, door duidelijke tekenen te herkennen zal zijn, ja, dat ook Diens nadering voor het opmerkzaam gemaakte oog te zien zal zijn.

De apostel leert ons, 2 Thess. 2 : 6, dat de mens der zonde geopenbaard zal worden *te zijner eigen tijd*, dat is, die tijd, als Christus algemeen verworpen, *uit het midden* des christendoms *weggedaan* zal zijn: dan, in die tijd, zal de ongerechte geopenbaard worden (vers 8).

Uit het reeds gezegde is gebleken, dat Christus, ja, in onderscheiden tijden, op vele plaatsen en ook in vele en gehele gemeenten grote afval van Hem ondervonden heeft, veel heeft moeten lijden en verworpen is, maar dat Hij echter nog nooit door de gehele christenheid gezamenlijk is verworpen; waaruit wij dus stellig kunnen besluiten, dat de openbaring van de mens der zonde nog geen plaats heeft gehad, maar dat dezelve nog aanstaande, nog te verwachten is; en wij mogen er bijvoegen, dat haar nadering te herkennen zal zijn door de meer en meer toenemende hoogte van de afval van Christus.

O, wanneer wij dan nu in onze tijd eens de ogen rondom ons opslaan, en zien, wat er plaatsheeft in de zich noemende christenwereld, hoe waarschijnlijk wordt het dan, dat de openbaring van die mens der zonde binnenkort aanstaande is! O, mijn lezer, wie gij ook zijt, wacht u, zo lief als u uwer ziele zaligheid is, wacht u dat gij u niet laat vervoeren door de mening, dat de tegenwoordige eeuw in waarachtige christelijke verlichting boven de vorige uitmunt; wacht u ook voor de mening, dat in onze dagen een groot licht onder de onderscheiden naties opgaat, tot voorbereiding en aanduiding van een ophanden zijnde verheerlijkte kerkstaat van Christus op aarde! O, ik bid u, geloof het Heilig Woord van God, bid dat gij niet verloren gaat onder degenen, die de liefde der waarheid niet aangenomen hebben (2 Thess. 2 : 10); bid dat gij niet zijn moogt onder degenen, wien God een kracht der dwaling zal zenden, dat zij de leugen geloven (vers 11); geloof de waarheid door de Heere God in Zijn Woord geleerd; geloof het met vrezen en beven, *dat de openbaring van de mens der zonde aanstaande is!* "Hem, zeg ik, wiens toekomst is naar de werking des satans in alle kracht en tekenen en wonderen der leugen; en in alle verleiding der onrechtvaardigheid in degenen, die verloren gaan" (vers 9, 10). Beschouw, in zulke verwachting, hetgeen rondom u plaatsvindt,

dan zult gij gesterkt worden tegen het geroep van licht, hetwelk door de werking des satans, op onderscheiden wijze, en van onderscheiden kanten al langer hoe krachtiger aangeheven wordt; en gij zult uit hetgeen rondom ons gebeurt, met angstgevoel des harten op de benauwende vraag: "Wachter! wat is er van de nacht? Wachter, wat is er van de nacht?" in volle overtuiging, maar weemoedig antwoorden: "Het is nog nacht!"

Helaas, wanneer gij de christenwereld overziet, wat zult gij antwoorden op de vraag, of Christus bij de koningen en vorsten, of Christus bij de gevestigde zichtbare kerken in de onderscheiden werelddelen en koninkrijken in het openbaar nog wel enige waarde heeft? Waar wordt Hij erkend, geëerd en aangeroepen, als de waarachtige God, de enige Wetgever, Die behouden en verderven kan? Waar wordt Zijn opperheerschappij in de christenheid met vrezen en beven erkend? Waar wordt door de hoge vergaderingen van land en kerk Zijn eer verdedigd en gehandhaafd? Waar in Zijn naam Zijn vijanden bestreden⁷⁾? Waar wordt de lasteraar Zijns Naams en Zijner deugden gestraft, bedwongen en uitgeroeid? Waar poging gedaan, om Zijn vijanden voor Hem te gewinnen? Men spreekt en roemt van christelijke beschaving tot in heidense en turkse landen te verbreiden; maar is dit een christelijke

7) Ziet men, integendeel, in onze tijd niet openlijk de vijanden van Christus overal in de hand werken? Ziet men in onze tijd niet een viervoudig verbond van zich christelijk noemende naties opgericht, om de openbare vijand van Christus, de Turk, staande te houden, om de ongeschondenheid en onafhankelijkheid van het Ottomaanse rijk te bewaren en te handhaven, ja om diens troon te verdedigen? Ziet men terzelfder tijd niet een vijfde, ook zich christelijk noemende, natie werkzaam, om een gelijke vijand van Christus in Egypte in aanzien te doen blijven? Ziet men die ijver, om de vijanden van Christus in stand te doen blijven, niet zo ver getrokken, dat de zich christelijk noemende naties, in plaats van tezamen voor Christus te strijden, onderling tegen elkaar in toorn ontbranden en de christenwereld met een alles vernielende oorlog bedreigen?

En wat doet Nederland ter ere van Christus? Waar zijn de bewijzen, dat het de Turk niet streelt, hem als Turk niet eert, maar hem als vijand van Christus behandelt, hem als zodanig bestrijdt, of tenminste niet als vriend met hem omgaat, zodat het zeggen kan met Ps. 26 : 5: "Ik haat de vergadering der boosdoeners, en bij de goddelozen zit ik niet"? De Heere weet het! En wij hebben gelezen in de Amst. Cour. van 20 mei 1840: "Konstantinopel, 29 April. Den 25 dezer heeft Z.K.H. Prins Frederik Hendrik van Oranje een plechtig gehoor bij den Sultan gehad." En in de Amst. Cour. van 10 juni 1840: "Den vorigen dag (vóór den 12 Mei) had Z.K.H. Prins Hendrik der Nederlanden plechtig afscheid genomen van Z.H. den Sultan, die hem bij die gelegenheid zijn leedwezen betuigd heeft over diens spoedig vertrek. - Men meende te weten, dat de Sultan voornemens was, aan den Prins vóór zijn vertrek rijke geschenken toe te zenden. - De Oostenrijksche Internuntius had een luisterrijk bal ter eere van Z.K.H. gegeven, waarbij de voornaamste Turksche staatsdienaren tegenwoordig waren." En in de Amst. Cour. van 9 juli 1840: "Men leest in de Echo de l'Orient: Bij gelegenheid der ondertekening van het nieuwe handelstractaat tusschen de Porte en het Nederlandsche hof, heeft Z.M. de Koning der Nederlanden Z. Exc. Reschid-Pacha tot Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd", enz.

beschaving⁸⁾? Het is een beschaving, waarin Christus ontbreekt, waaraan Hij geen welgevallen heeft, maar die Hij verfoeit. Want waar wordt de waarachtige Christus in die landen bekend gemaakt, zo als Christus dat wil en in Zijn Bijbel ons leert? Welk christenland erkent Hem in het openbaar, en wil Hem aan anderen bekend maken, als de lijdende, schuldovernemende en betalende Zoenborg, Die door Zijn bloedige kruisdood goddeloze, alleen en geheel goddeloze zondaren, met God heeft verzoend, en de heilige, maar vertoornde God met hen heeft verzoend? Waar, in welk land is dit de hoofdleer? Waar worden haar belijders van hogerhand, uit liefde tot Christus, hooggeacht, en gehandhaafd tegen de vijanden? En wie acht het zijn plicht, om Jood en Turk en heiden met die alleen waarachtige leer omtrent Christus bekend te doen worden? Wie werkt en leeft, ja wie strijdt er, om die leer triomferend door de wereld te voeren? O, wat zult gij antwoorden, wanneer gij de christenwereld overziet, wanneer gij nagaat, hoe het gesteld is met het onderwijs op hogere en lagere scholen; wanneer gij uw oog vestigt op de duizenden Christus onterende, dagelijks in getal toenemende schriften, wat zult gij antwoorden? Zult gij niet moeten bekennen, dat in onze dagen de afval met rasse schreden haar hoogste toppunt bereikt? Dat over het algemeen onder de christenheid Christus reeds bijna overal in de gehele wereld uit het midden is weggedaan? En dat dus de verschrikkelijke openbaring van de mens der zonde niet ver meer af is? Zult gij niet moeten bekennen, dat in onze dagen de afval met rasse schreden haar

8) Tot een proefje der verlichting en beschaving in Turkije moge het volgende dienen, wat te lezen gegeven werd in de Amst. Cour. van 3 juni 1840: "Mustapha-Niri-Pacha is zoowel voor een gewezen gunsteling van Sultan Mahmoud, als voor eenen ijverigen vijand van Mehemed-Ali en voor een trouwen aanhanger van het hervormings-stelsel bekend. Met deze hoedanigheden staat ook zijne verlichte denkwijze in verband, tengevolge waarvan hij geen strenge Muzelman is, en vooral het verbod van zijnen Grooten Profeet tegen het wijnrinken niet bijzonder in eere houdt. Over het algemeen beginnen de Turken hoe langer hoe meer smaak in het genot van het druivensap te krijgen, ten minste laat verre weg het meeste deel der grooten te Konstantinopel naauwelijks eenige gelegenheid ongebezigd voorbijslippen, om op deze wijze tegen de leer van den Koran te zondigen. Dit is onlangs wederom gebleken bij het feestmaal, hetwelk Reschid-Pacha den 11 dezer (Mei), ter eere der beide Prinsen Aartshertog Frederik en Prins Hendrik van Oranje, gegeven heeft. Verscheidene der eerste Turksche waardigheidsbekleeders waren, nevens de hoofden der gezantschappen, welker hoven met die der Prinsen in verwantschapsbetrekkingen staan, op hetzelfde genoodigd; alles was met den meesten smaak ingerigt, en er werd volkomen op Europeesche wijze opgedischt en gediend."

Zie, lezer, waar de christenen zich op beroemen! Maar wie moet zich niet bedroeven over zulke vorderingen der turken, dat zij smaak tot druivensap krijgen en op europese wijze weten op te diss en te dienen! Wat zullen de christenen, die zo de Turken beschaven en verlichten, antwoorden in de grote dag des Heeren op die vreselijke vraag: "Geef rekenschap van uw rentmeesterschap!"

hoogste toppunt bereikt? dat over het algemeen onder de christenheid Christus reeds bijna overal in de gehele wereld uit het midden is weggedaan? en dat dus de verschrikkelijke openbaring van de mens der zonde niet ver meer af is? Zult gij hierin niet bevestigd worden, wanneer gij ziet op die reeds te voren aangegeven bewijzen van de al hoger stijgende afval⁹⁾? Worden niet, door de verborgen invloeden des satans, alle banden van goddelijke en menselijke wetten overal in onze tijd losgemaakt? Ziet men niet, tengevolge daarvan in alle christenlanden, grote en kleine staten, gisting en oproer, verzet met meerder geweld tegen de rechtmatige overheden in land en kerk? Beleven wij niet de openlijke en Godvergeten opzegging van alle gehoorzaamheid aan de van God gestelde machten? Klinkt niet dagelijks de bazuin der omwenteling schrikbarender in onze oren? Ontbrandt niet de fakkel van tweedracht vreselijk door al de werelddelen? Voorzeker, de tijd van algemene verwarring en oorlogen onder alle volken is aanstaande! De verborgenheid der lang reeds langzaam gewrochte wetteloosheid heeft reeds haar doel bereikt, en door middel van de door haar gekweekte moedwillige ongehoorzaamheid en ongeloof, ja volslagen atheïsterij, dengene reeds langzaam, bijna geheel uit Degene het midden weggedaan, Die het losbarsten van een geheel algemene opstand weerhouden heeft; en weldra, ja spoedig, kan hij verschijnen, welke de apostel noemt, de mens der zonde, de zoon des verderfs!

Letten wij op de toestand der kerk, zien wij dan niet, hoe twist en tweedracht zich overal ook daarin verheffen? Zien wij niet hier en daar een, door vreemd vuur aangeblazen, hevige godsdienstijver ontwikkelen, die in woedende vlammen dreigt los te barsten, tot vreselijk gevaar voor de waarachtige Kerk? Horen we in onze dagen niet spreken van, en pochen in de naam van een *hemels rijk*? Horen wij geen turkse opperhoofden van heilige oorlog zwetsen voor het muzelmans geloof? Zien wij geen nieuwe ijver der roomsen, niet alleen in Pruisen en Rusland, om zich staande te houden, maar door de gehele wereld om zich uit te breiden¹⁰⁾? Zien wij niet, hoe, om de

9) Onder het schrijven dezes, las de Nederlandse uitbreider, ter bevestiging dezer droevige zaak, in de Amst. Cour. van 18 sept. 1840 het volgende verschrikkelijke bericht: "Augsburg 16 Sept. De Zwitsersche bladen berigten, dat zich te Bönningen, in Bern, eene afschuwelijke secte gevormd heeft. Zij verwerpt Doop, School en Kerk. Zij leert en predikt, dat de Geestelijken tot verderf in de wereld gezonden zijn. Volgens haar is het eigendomsregt eene uitvinding des duivels, en behooren alle goederen der aarde den Hemelschen Vader, wiens kinderen er gedurende hun leven het tijdelijk genot van hebben."

10) De nederlandse lezer hoeft niet verder te zien, dan op die veelvuldige, nieuw gesticht wordende roomse afgodstempels, op het reizen en rondreizen van die bisschop van Curium, enz.

remonstrantse, pelagiaanse en sociniaanse Christus-onterende leringen met geweld staande te houden, de voor de gereformeerde kerk strijdende leden in verschillende delen van Europa vervolgd zijn geworden¹¹⁾? Zien wij niet in het midden der gereformeerde kerk op verschillende plaatsen dagelijks nieuwe mannen opstaan, die, onwillig of onvatbaar zich betonende voor de overtuiging, dat zij dwalen of dwalen kunnen, meesterachtig de tegenstrijdigste, ongerijmdste meningen, stellingen en leringen verbreiden, en voorstaan, en indringen en hardnekkig vasthouden, en zo de gemeente verdelen, en zovele genootschappen vormen, als er van de beginne des christendoms tot nu toe nimmer nog waren? Zien wij niet, hoe in onze dagen, meer dan ooit, de leugen op het listigst overal, ook in de ware zichtbare kerk, gesponnen wordt, zodat de allergeoefendsten, indien zij niet nauw op hun hoede zijn, daar door gevangen worden, en wij alzo die tijden beleven, waarvan de Heere gezegd heeft, Matth. 24 : 24, dat, indien het mogelijk ware, ook de uitverkorenen tot gehele afval verleid zouden worden?

Waarlijk, die niet moedwillig de ogen sluit, die niet moedwillig het heldere wit zwart wil noemen, die moet het erkennen en toestemmen, dat de zekerste tekenen van de aanstaande openbaring van de mens der zonde op het onbetwistbaarst in onze dagen te zien zijn! Maar die zal dan ook met droefheid vervuld worden, wanneer hij vermeent, dat door mannen, welke bij velen in de gemeente een goede reuk hebben verkregen, en zulk ook in vele opzichten billijk verdienen, geroemd wordt van een thans overal zich ontwikkelend heerlijk licht, als voorbode van een wederkomst van Christus op aarde, om op de troon van David duizend jaren te regeren! Hij zal beseffen, hoe niet alleen de christenheid in het algemeen, maar ook zelfs de uitverkorenen Gods, hierdoor op de gevaarlijkste weg worden gebracht, om door het gruwelijkst bedrog te worden vervoerd! O geliefde broeders en zusters in de Heere! laat u niet blinddoeken, wacht u voor die opgedrongen wordende dwaling! Geloof dat zij niets is, dan een, zonder wezenlijke grond in Gods Woord, zelfgemaakte zinsverbijstering of hersenschim, die men sedert lang, vooral in Engeland, met gewrongen verklaringen des Goddelijken Woords, doch tevergeefs, ijverig en geweldig verdedigt, en voorstaat en doordrijft, alsof zij de goddelijke waarheid zelf was; maar welker omhelzing voorzeker hoogst gevaarlijk en verderfelijik moet worden voor al dezulken, welke een

11) Hoe, alleen uit beginsel om het sociniaansch remonstrantisme te handhaven, in Nederland de afgescheidenen vervolgd zijn geworden, is aan een ieder gebleken; ook aan dezulken, die met ons in consciëntie zwarigheid maakten, om zich bij de afgescheidenen aan te sluiten.

onbepaald geloof er aan schenken. Immers, zij moeten noodzakelijk, zodra er een mens optreedt, welke van zichzelf de openlijke verklaring aflegt, *dat hij de Christus is*, welke gekomen is, om de christenheid te verlossen en het verheerlijkte rijk van Israël, naar zijn belofte, op te richten, zodanig een mens met opgetogenheid ontvangen en hem voor de ware en werkelijke, door hen verwachtte Christus houden, vooral, wanneer deze mens aanbiedt, ten einde er bij niemand enige twijfel mag overblijven, om zijn verschijning, gelijk voormaals Christus bij Zijn verschijning in het vlees heeft gedaan, met tekenen en wonderen, ja, met nog grotere tekenen en wonderen te bekrachtigen en uit het geschreven Woord te bewijzen. Welk gevaar wacht de christenheid door zulke dromen van een wereldlijk en tijdelijk rijk van Christus! Hoe durft men het wagen, om het rijk van de verheerlijkte Christus, hetwelk geheel en al geestelijk, goddelijk en eeuwig is, en waarvan de Heiland zelf ronduit gezegd heeft: "Mijn rijk is niet van deze wereld!" Hoe durft men het wagen, om tegen dit onfeilbaar getuigenis in, hetzelfde te vernederen tot een wereldlijk en tijdelijk rijk! O, mocht de Heere geven, dat deze tegenwoordige waarschuwing omtrent de sterk naderende openbaring van de mens der zonde, de uitverkorenen Gods behoedzaam mocht maken tegen het vreselijk bedrog; dat men waakzaam werd bij het zien op de afschuwelijke hoogte en uitgebreidheid, welke de afval van Christus in onze tijd heeft bereikt; dat men lette, hoe alles op het nauwkeurigst voor onze ogen vervuld wordt, wat de apostel van de afval, van de verborgenheid der ongerechtigheid, en van het tegenhouden van de wetteloze tot op zijn eigen tijd toe, geschreven heeft. Dan zal, door de genade van God, dit tegenwoordig geschrift kunnen beantwoorden aan het doel van de schrijver, om velen, ook die reeds verleid zijn geworden, de ogen te openen en te overtuigen, dat het geheim of de verborgenheid der ongerechtigheid in onze dagen voor een ieder, die slechts geopende ogen heeft, genoegzaam is opengelegd, en reeds zo ver is doorgedrongen, dat alle dagen het vreselijk uur slaan kan, dat het heten zal: "Het dier is uit de afgrond gestegen, en wie kan krijg voeren tegen hetzelfde?"

Maar is het ons gebleken, dat naar Gods heilig Woord de verschrikkelijke afval van Christus in de christenheid openbaar en algemeen zichtbaar en heersend worden zal, zowel in alle christenstaten, als in de zichtbare kerk; en dat deze afval de zekere voorbode is van de aanstaande verschijning van de mens der zonde; wij mogen uit andere plaatsen van Gods Woord tevens met zekerheid stellen, dat ook in die dagen de poorten der hel het

Koninkrijk Gods niet zullen overweldigen; gelijk in de dagen van Elia, zal de Heere in het verborgen werken, en maken, dat er hier en daar, als de uitwendig zichtbare kerk vervallen is, enkele gelovigen bewaard, en bij voortduring verwekt zullen worden, in en door welke de Kerk van Christus op aarde bewaard blijft en voortgeplant wordt, tot aan het einde der tijden; die vanwege de alles overtreffende liefde huns Bruidegoms, in deze donkere tijden, op bijzondere wijzen in hun zielen verkwikt zullen worden, ondervindende, hoe Hij met hen hemelse bruiloft houdt in hun binnenste, en begenadigd om tegen de afval openlijk en krachtig (als bijzondere leden van Christus' Kerk, maar niet als gevestigd, zichtbaar en openlijk erkend kerkelijk lichaam) hun stem te verheffen, en de strijd van het Lam te voeren, niet in tweedrachtige stemmen, gelijk men tegenwoordig bij dezulken verneemt, die zeggen, dat zij de strijd van het Lam strijden; maar in één geest, en, ofschoon zij verstrooid zijn in verschillende delen der wereld, omstrengeld tot een verborgen lichaam door de band der liefde. Temidden van dit alles, wanneer die afval op het hoogst zal gekomen zijn, en wanneer tevens dat krachtig werk der enkele gelovigen ondervonden zal worden, zal ook, geheel onverwachts, de mens der zonde, zonder dat men weet van waar, en waarheen zijn bedoelingen zijn, midden onder de christenen optreden. De apostel zegt, 2 Thess. 2 : 8: "Alsdan, namelijk dat Christus zo uit het midden zal weggedaan wezen, zal de ongerechtige geopenbaard worden." Met drie namen benoemd hem de apostel in dit hoofdstuk: a. de mens der zonde, b. de zoon des verderfs, en c. de ongerechte, of volgens de betekenis van het griekse woord, de wetteloze. De profeet Daniël beschrijft hem (hoofdst. 7 : 8, 20) als de kleine hoorn, welke tussen de tien hoornen opkwam, en ogen had en een mond, die grote dingen sprak, en wiens aanzien groter was dan zijn metgezellen, en in Openbaring 13 : 11 zag Johannes hem als een ander beest uit de aarde opkomen, hetwelk twee hoornen had, des lams hoornen gelijk, en sprak als de draak.

Al deze namen en beschrijvingen wijzen op één booswicht bij uitstek, doelen op de laatste en ergste antichrist, wiens op handen zijnde verschijning door de schrikbarende gesteldheid der dingen rondom ons duidelijk en luid verkondigd wordt.

De beschouwing van die vreselijke namen zal ons enigzins bekend kunnen maken met de boze eigenschappen van dit gruwelijk schepsel.

Mens der zonde is zijn naam! Niet zo zeer, omdat hij, evenals alle nakomelingen van Adam, een zondaar is, maar omdat hij geheel

van de macht der duisternis doordrongen, en toegerust met al de krachten, de afgrond eigen, als de eerstgeborene des satans tot alle zonden zal overgegeven zijn, niet het minste natuurlijk goed zelfs bezitten zal, en als brullende vijand van al wat waarlijk goed is, ook in anderen ieder goed zaadje zal willen verstikken en uitroeien. Zonde is zijn element, te zondigen zijn leven. Alle mensen, de ganse wereld op een buitengewone wijze tot zondigen te verleiden, alles, ook de heiligste dingen, door de zonde te bezoedelen, is zijn streven, drijven en werken.

Zoon des verderfs noemt Paulus hem verder, omdat hij het goddeloos voortbrengsel en kind van de reeds gewerkte afval zal wezen, alsook omdat hij niets dan verderf zal aanbrengen, en duizendmaal duizenden met hem in het verderf zal storten.

Ongerechte, of wetteloze is de derde benaming, waarmee hem de apostel bestempelt, en zo zijn karakter aanduidt, namelijk, dat hij op een ongerechte, wederrechtelijke wijze zal handelen, en zich als een oproermaker, overtreder en vertrapper van alle, zowel goddelijke als menselijke wetten, boven al zijn tijdgenoten zal verheffen, en staan naar de troon der uitgebreidste alleenheerschappij, om zodra hij dezelve zich zal hebben toegeëigend als een bandeloos despoot alle nog erkende goddelijke en menselijke banden zal ontbinden, om slechts zijn duivelse wetten te doen gelden.

De kleine hoorn, waarvan ons de profeet Daniël meldt, zal verschrikkelijk en gruwelijk zijn vanwege de stem der grote woorden, welke hij spreken zal, (hoofdst. 7 : 11) Hij zal onderscheiden zijn van al de vorige antichristen, en hij zal woorden spreken tegen de Allerhoogste, zoals zulks tevoren nooit is gehoord. Hij zal de heiligen der hoge plaatsen verstoren, hij zal menen alle goddelijke ordinantiën, de tijden en de wet te veranderen, (vers 24 : 12).

Johannes, gelijk wij zeiden, noemt hem, Openb. 13 : 11, een ander beest, dat uit de aarde, wellicht uit het verachtste deel der mensen, uit de heffe des volks, of uit overspel geboren, zal opkomen. Het zal twee hoornen hebben gelijk aan de hoornen des Lams, doch spreken als de draak, waardoor ons geleerd wordt, dat het na voorafgaande goddeloze schijnheiligheid de gruwelijkste taal uit de hel zal doen horen.

En geen wonder, want toch, gelijk Paulus ons leert, 2 Thess. 2 : 9. "Zijn toekomst zal zijn naar de werking des satans, in alle kracht en tekenen, en wonderen, der leugen, en in alle verleiding der ongerechtigheid." Verschrikkelijke woorden, welke een iegelijks hart moesten doen sidderen en beven! De verschijning van de mens

der zonde is een onmiddellijk bedrijf en werkzaamheid des satans; hij zal daarom ook geheel aarden naar de satan, die hem voortbrengt, en deszelfs werken doende, al zijne voorgangers verre overtreffen. Al de giftige stralen der slangenlist in zich opnemende, zal hij bij leugen en bedrog ongemene tekenen en wonderen voegen, om zich begeerlijk te maken, en zo tot aanzien te komen. De farizeesche schijnheiligheid van ouderen en nieuwere tijd zal in fijnheid van bedrog en in schitterende schoonheid verre overtroffen worden door dit beest uit de afgrond, hetwelk door ongemene werking des satans op de bedriegelijkste wijze in de gedaante van een afgefantomeerd Gods, van een engel des lichts, tevoorschijn zal treden. Met buitengewone natuurgaven versierd, met een wijsheid, niet die van boven, maar die aards, natuurlijk, duivels is, zal hij in de glans ener gehuichelde, maar aanminnige heiligheid, die door de grootste booswichten, met wegslepene welsprekendheid toegerust, gehuldigd wordt, zijn tijdgenoten als door betovering aan zich verbinden. En daar hij naar de werking des satans niet meer dan zielenmoord zoekt, zal hij, om, ware het hem mogelijk, ook de waarachtige, de nog overgebleven schapen van Christus te verleiden en voor zich te gewinnen, de Bijbel op een buitengewone wijze handhaven niet alleen, maar ook verwonderlijk, met diepzinnige geleerdheid, waardoor hij alles verdraaien zal, en met een verraderlijke schijn van innige godsvrucht weten uit te leggen. Zo zal zijn roem van dag tot dag toenemen, zijn macht en waardigheid aanmerkelijk klimmen. Op de geslependste wijze zal hij aller harten, zowel der waarachtig gelovige christenen, als der reeds afgevalen christenheid, voor zich weten te nemen. Een tedere vroomheid huichelend, zal hij de ware gelovigen bedriegen, hen met lof overladen, zich bereidwillig betonen hen te beschermen, en werkelijk hun vele vrijheden en voorrechten toekennen. Anderen zal hij door hoge beloften verstrikken, door zijn verwonderlijk grote welsprekendheid en alles overtreffende vlugheid in betoverend schoonschijnende uitlegkunde, zal hij een menigte bijbelteksten op zichzelf toepassen, en deze zijn bedriegelijke toepassing door bijzondere, bovennatuurlijke invloed des satans, met wonderen der leugenen waarschijnlijk maken en bevestigen, en zo eindelijk van zich verklaren, dat hij de, door zovelen verwachte Christus is, komende, om de vervallen en verdrukte christenheid op te richten en te verlossen, en het verstoorde rijk van Israël, naar zijn, in de Bijbel van de vroegste tijden daaromtrent gegeven beloften, in heerlijkheid te herstellen!

Welk een schrikvol gevaar voor de vromen! Heere God, wie zou

staande blijven, wie niet ontkomen, wie het verschrikkelijk verderf ontvluchten, waarmee de zielen van Uw volk bedreigd worden, indien Gij niet als de getrouwe Herder en Opziener hunner zielen, in de kracht Gods hen bewaarde door het geloof tot de zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd! Gewis, indien het mogelijk ware, zouden ook de uitverkorenen verleid worden, gelijk Gij zelf gezegd hebt (Matt. 24 : 24).

Maar gelijk deze gruwelmens door gehuichelde vroomheid de ware christenen listig zal bedriegen, op niet minder geslepen wijze zal hij bij de van Christus afgefallen wereld, bij de verschillende sekten van het zogenaamd christendom, ja eindelijk bij alle volken en natiën, met duizend tot nog toe onbekende duivelse kunstgrepen, ingang weten te vinden en opgang te maken; en zo, zonder dat iemand deze list heeft doorzien of opgemerkt, zich tot een vreselijk alleenheerser over de wereld verheffen, die alle monarchen, welke er ooit bestonden, in aanzien en gezag, maar ook in goddeloze dwingelandij oneindig overtreffen zal. Want zodra dit gewrocht der hel, deze zoon des verderfs zijn doel zal bereikt hebben, om zich als alleenheerser over alle mensen te vestigen, dan zal hij zijn schitterend mom afwerpen, en zich als een gevlekte luipaard, als de sterkpotige beer, als de brullende leeuw, aan allen vertonen, die zijn bevelen niet gehoorzaam zijn. Tot die ongehoorde hoogte geklommen, zal hij betonen, dat hij het beest uit de afgrond is. Alle goddelijke en menselijke wetten zal hij geheel vertrappen en vertreden, en nieuwe, duivelse wetten in de plaats stellen, en met helse kracht overal willen doen gelden. Nu is de rust en vrede, welke hij bedriegelijk aan de nog overig zijnde gelovigen, en tegen de vroegere afval zich verzet hebbende christenen beloofd, en in schijn ook gegeven had, ten einde. Zij, die door de verleiding der ongerechtigheid hem waarlijk voor de door hen verwachte gezant Gods, voor de Christus houden, zullen, daar zij volgens 2 Thess. 2 : 11, door de van God in Zijn toorn gezonden kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven, hem blijven aankleven, hem hulde bewijzen, en voorstaan en helpen in zijn boze, door hen, wegens hun geestelijke blindheid, niet als boos erkende ondernemingen en gruwelijke daden. Maar het volk des Heeren, door inwendige goddelijke verlichting en kracht vast en onverzettelijk blijvende, kleven aan hun oude, apostolische geloofsbelijdenis, en overeenkomstig met Gods heilig Woord gemaakte ordinantiën, en kenmerkende leer der kerk, en ten gevolge daarvan zich niet verenigende met de afschaffing der oude, en zich niet onderwerpende aan de nieuw gemaakte wetten, geboden,

grondstellingen en leringen, zal niet alleen van al de beloofde bescherming en toegekende voorrechten beroofd, maar ook aan de verschrikkelijkste vervolging ten prooi worden gegeven.

Wanneer deze mens der zonde tot die hoogte zich verheven zal zien, dan zal het doel des satans, hetwelk hij reeds eeuwen beoogd heeft, ten volle openbaar worden niet alleen, maar bij het grootste deel der mensen ook werkelijk vervuld worden.

De satan had onder de verborgenheid der ongerechtigheid, welke alreeds ten tijde van de apostel gewerkt werd, een veel verder uitzicht en doel, dan het door zijn verleiding in blindheid rondtastende mensdom vermoedt of gelooft. Het was en het is hem niet genoeg de gehele christenheid door valse leer te verleiden en in het eeuwig verderf te storten. Het was en het is hem, in zijn strijd tegen Hem, Die op het witte paard zit, en tegen Zijn heirleger (Openb. 19 : 19), niet genoeg onder de christenen de afval van Christus te verwekken, wetende, dat hij daardoor, wanneer die eenmaal de hoogste trap zou bereikt hebben, vanzelf alle banden der goddelijke en daarop gefundeerde menselijke wetten gemakkelijk zou losmaken, en zo de vrede wegnemend van de aarde, de ganse wereld tegen elkaar in het harnas jagen; maar voornamelijk is zijn doel, in zijn goddeloze strijd tegen Hem, voor en onder Wien alle machten, niet alleen in de hemel, maar ook op aarde, ook de gruwelijke boosheden in de lucht en in de afgrond der hel, zich tot in alle eeuwigheid zullen moeten buigen, om de christenen langzaam daarheen te brengen, dat zij hun Hoofd, Christus, de Gekruisigde, openlijk, gelijk eertijds de Joden, smaadvol verwerpen en verloochenen zouden! En dit alles zoekt en bewerkt hij, om de eer, welke de eeuwige en verheerlijkte Zone Gods alleen toekomt, op zich over te brengen. En te maken, dat de zich naar Christus genoemde christenheid, tot dubbele hoon van Hem, het Lam, Dat geslacht is, Die waardig is te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging in alle eeuwigheid; in plaats van die eeuwig Gezegende, hem, de draak, die oude slang, welke is de duivel en satanas, die mens der zonde zou aanbidden. Gewis, die slang is niet tevreden, dat zij alleen door de blinde heidense volken zou worden aanbeden; neen, maar zij verlangt en eist ook aanbidding van dezulken, die roemen, dat zij boven de heidenen in het licht wandelen, gelijk zij zulke aanbidding ook van de Heere Jezus Zelf gezocht heeft (Matth. 6 : 9); en zij rust ook niet, voordat zij haar doel heeft bereikt, hetwelk zij, onder Gods heilige toelating, ook eens werkelijk en volkomen bereiken

zal (Openb. 13 : 12, 15). Dan namelijk, wanneer de satan, onder de gedaante van een engel des lichts, door zijn valse apostelen, welke hij verandert, als ware zij apostelen van Christus, het waarachtige christelijke licht zal hebben doen uitblussen, en door een helse verlichting, zoals die, waarop zich onze rampzalige negentiende eeuw zo jammerlijk verheft, en welke dagelijks met hollende schreden zo gruwelijk toeneemt, zal hebben doen vervangen.

Dan is het zijn tijd, de tijd, waarin hij zijn lang gezocht doel kan, en werkelijk zal bereiken. Maar om hierin zoveel te gemakkelijker en zekerder te slagen, zal hij, door zijn verborgen invloeden, die ongerechtige, die wetteloze, die mens der zonde verwekken, en zulk een aanzien en macht doen verkrijgen, dat hij op de goddelijkste wijze, door duivelse hoogmoed verblind, volgens hetgeen wij lezen 2 Thess. 2 : 4, zich openlijk zal tegenstellen en verheffen boven al wat God genaamd, of als God geëerd wordt. Alzo zelfs, dat hij in de tempel Gods als een God zal zitten, in het midden der zich noemende christenheid zich gedragen zal, alsof hij haar hoofd, haar God ware, zichzelf vertonende, dat hij God is, van zichzelf ronduit getuigende, en dit met ongehoorde, alle verbeelding te boven gaande wonderen bekrachtigende, dat hij een God, dat hij de Christus, de verwachte Christus is.

De afgevalen christenheid, door haar afval en alom geliefkoosde helse verlichting daartoe voorbereid, zal een groot welbehagen in die ongerechtigheid hebben (vers 12), en zich diep voor hem buigen en hem eren, alsof hij God was. Hierdoor opnieuw gesterkt, zal hij in zijn ingebeelde hoogheid wetten geven en verschrikkelijke bevelen; onder andere, om een beeld op te richten (Openb. 13 : 14) en te aanbidden, ten einde in hetzelfde de draak te doen aanbidden; gelijk ook om dezulken, die het beeld van het beest niet zouden aanbidden, zonder verschoning te doden. En verder, dat men uiterlijk een kenteken zal moeten dragen aan de rechterhand of aan de voorhoofden, als bewijs, dat men hem, deze valse christus, aanhangt, belijdt en aanbidt. Ja, door de strengste maatregelen zal hij zelfs de ware christenen, die zich tegen deze gruwel verzetten, trachten te dwingen, om hem als God te erkennen, door te bevelen, dat niemand iets zal mogen kopen of verkopen, tenzij men het merkteken van het beest heeft. Door zijn tomeloze ongerechtigheid zal hij hen trachten te dwingen, om zijn beeld, hetwelk door allen, die een welbehagen in die ongerechtigheid hebben, met toejuiching zal opgenomen,

en in de verschillende tempelgebouwen door de gehele wereld ten toon gesteld worden, ook in hun kerken op te nemen, en als een heiligdom te erkennen, welke plaatsing en oprichting van dit beeld door hem met zulk doel zal begeerd en bevolen worden, om door het aanschouwen van dit beeld alle volken met één zin te bezielen, en met een heilig vuur, gelijk zij het noemen zullen, te ontsteken, om tegen al degenen te strijden, welke zich aan de wetten van deze grote, voorbeeldloze vorst nog niet hebben onderworpen, en weigeren om hem te huldigen.

Daar deze strenge bevelen van zulk een echt duivelse dwingeland noodzakelijk, niet alleen de overgebleven ware gelovige, maar ook nog ontelbaar veel anderen, zowel vorsten, als op hun aanzienlijke geslachten pochende onderdanen, welke deze uit de heffe des volks, of uit overspel voorgekomen booswicht niet als hun opperheer noch wetgever zullen willen erkennen, tegen hem in het harnas zullen jagen, zal hem de draak door verborgen kracht uit de hel ondersteunen en sterken, en in stand houden. En hem daartoe een boven alles in het oog vallend wonder doen verrichten, waarover alle vorsten en groten der aarde zullen sidderen en beven; en dat zal daarin bestaan, dat alle wapenen, kanonnen en geschut, van welke aard ook, niets tegen deze zoon des verderfs zullen vermogen, maar in al hun werking tegen hem krachteloos zullen worden, dan zal men tot verstomming en schrik zien en ondervinden, wat de zwarte hellekust, waaromtrent men heden ten dage, alsof het belachelijk ware, zo dwaas spot, uit het rijk der duisternis niet vermag voort te brengen. Maar dan zal ook de boze euvelmoed van deze wetteloze gruwelmens op het vreselijkst groeien: door de bevinding, hoe hij alle wapens tegen hem waarlijk krachteloos maken kan, zal hij niet te beperken zijn in zijn wil, om alles voor hem in het stof te doen buigen. De ongehoordste vervolgingen zullen tegen zijn wederstrevers door hem aangericht worden, zodat vervuld zal worden, wat er staat, Luk. 21 : 24, 25, 26: "Zij zullen vallen door de scherpte des zwaards, en daar zal op de aarde zijn benauwdheid der volkeren, met twijfelmoedigheid, als de zee en de watergolven groot geluid zullen geven, en de mensen het hart zal bezwijken van vreze en verwachting der dingen, die het aardrijk zullen overkomen."

En zo zal in deze booswicht, door de wereld gezien, van Gods volk herkend, en door God Zelf letterlijk bevonden worden, wat Daniël zag in een gezicht, gelijk wij dat beschreven vinden in Dan. 8 : 9-12: "En uit één van die kwam voort een kleine hoorn,

welke uitnemend groot werd, tegen het zuiden en tegen het oosten, en tegen het sierlijke land. En hij werd groot tot aan het heir des hemels, en hij wierp er sommigen van dat heir, namelijk van de sterren, ter aarde neder en hij vertrad ze. Ja, hij maakte zich groot tot aan den vorst diens heirs, en van denzelven werd weggenomen het gedurig offer, en de woning zijns heilighdoms werd nedergeworpen. En het heir werd *in den afval* overgegeven tegen het gedurig offer; en hij wierp de waarheid ter aarde, en deed het, en het gelukte wel."

Waaromtrent Gabriël, op goddelijk bevel aan de profeet te verstaan gevende dat dit gezicht zou zijn tot de tijd van het einde, betrekking had tot de laatste tijden dezer wereld, zeide hetgeen tot onze lering en waarschuwing beschreven en te lezen is van vers 23 tot 25. "Doch op het laatst - als het de *afvalligen op het hoogst* zullen gebracht hebben, zo zal er een *koning staan*, stijf van aangezicht, en raadsele verstaande. En zijne kracht zal sterk worden, doch niet door zijne kracht, (maar door de macht des duivels onder de toelating Gods) en hij zal het wonderlijk verderven, en zal geluk hebben, en zal het doen. (Niets zal hem kunnen verhinderen). En hij zal de sterken, (de groten, koningen en vorsten der aarde) mitsgaders het heilige volk verderven. En door zijne kloekheid zal hij de bedriegerij doen gedijen in zijne hand; en hij zal zich in zijn hart verheffen: en in stille rust zal hij er velen verderven, en zal staan tegen de Vorst der vorsten (tegen de Heere Jezus Christus); doch hij zal zonder hand verbroken worden," (niet door menselijke macht omkomen, maar door Christus teniet gedaan worden).

Dit zal dan de laatste en zwaarste beproevingsure zijn voor de kinderen Gods hier op aarde; maar als dit dier uit de afgrond zijne woorden zal spreken tegen de Allerhoogste, en de heiligen der hoge plaatsen vervolgen zal, (Dan. 7 : 25) dan zal de Heere aan Zijn volk Zich niet onbetuigd laten. Gelijk Hij in de dagen van Farao een Mozes verwekte, die in de naam des Heeren getuigde, en de tovenaars van Egypte beschaamde, zo zal Hij ook in die dagen van grote verdrukkingen, welke om der uitverkorenen wil verkort zullen worden, ook nog getuigen, de laatste getuigen voor Zijn Naam, doen optreden, en van Boven wonderlijk bekrachtigen, om de tegen Gods volk door helse kunst opgewekte wonderkrachten van deze antichrist krachteloos en te schande te maken, en zo het volk des Heeren te redden van, en te sterken tegen het gevaar, om door deze godslasterlijke bedrieger tot

aanbidding des satans verleid te worden¹²⁾.

Maar gelijk noch het optreden van Mozes, noch de wonderen in den Naam des Heeren voor het aangezicht van Farao, en met bekendheid van alle Egyptenaren, door hem gedaan, niet geschiedden, noch gezegend werden om Farao en zijn volk tot God te bekeren, maar integendeel hun verharding tegen de Heere meer en meer opwekten, zo zullen ook de taal der door God alsdan verwekte getuigen, noch hun wonderen, iets vermogen op de booswicht en zijn aanhangers, om hen te bekeren. Neen, zij zullen hun harten verstokken en in gruwelijke boosheid toenemen. Het beest uit de aarde zal spreken als de draak, en door de tekenen, die hetzelfde te doen gegeven zijn (Openb. 13 : 14), degenen die op de aarde wonen, (welke hunne wandel niet in de hemel hebben, alleen aardse dingen bedenken, geheel aardsgesind zijn) verleiden. En dat op zulke vreselijke wijze, dat het met het mensdom wederom op deze aarde zal zijn, als in de dagen van Noach en Loth. "Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk, zij werden ten huwelijk gegeven. Zij kochten, zij verkochten, zij plantten, zij bouwden." Zo zal het ook zijn in die godvergeten tijden. Overgegeven aan het losbandigste leven, zich uitlevend in de grootste lichtzinnigheid, zullen de mensen in hun wandel de taal van de dwaas uitdrukken, die in zijn hart zegt: daar is geen God! En wanneer Gods getuigen de stem tegen hun boosheid verheffen, zullen zij spottend en lachend voorthollen in het goddelooste leven (2 Petr. 3 : 3, 4; 2 Thim. 3 : 2, 6), en blind voor het nakend verderf uitroepen: "Wie is de Heere? Wij zullen geen kwaad zien! Het is vrede en zonder gevaar!"

O vreselijke dagen van bedrog en ellende, welke over de wereld eenmaal zeker zullen aanbreken! Maar niemand vermete zich om de Heere te beschuldigen, alsof het onrecht van Hem is, dat Hij, Die deze gruwelmens zo vele eeuwen weerhouden heeft, hem ook in die tijden niet weerhoudt. Uit het heilige Woord roep ik u toe: "O mens, wie zijt gij, die tegen God antwoordt? O, wee dien, die met zijn Formeerder twist! Zal ook het leem tot zijn formeerder

12) Wellicht dat het werk dezer getuigen, door welke de Heere de kracht des satans op buitengewone wijze, tot troost en sterkte Zijns volks, beschamen zal, in de hand des Almachtigen, Die machtig is Zijn oud Israël, over welke de verharding voor een deel gekomen is, weer in te enten, dienstbaar gemaakt zal worden, om het deksel, dat tot op de huidige dag op hun hart ligt, weg te nemen, en hen tot de Heere te bekeren! Zo zou op die tijd, (als de volheid der heidenen ingegaan is, als er, gelijk uit de van Christus afgevallen christenwereld dan blijkt, geen verdere uitverkorenen onder de zich noemende christenheid meer zijn), de belofte vervuld worden, dat alzo geheel Israël zalig zal worden.

zeggen: Wat maakt gij! God is waarheid, en er is geen onrecht, rechtvaardig en recht is Hij! Zwijs, alle vlees, voor het aangezicht des Heeren, want Hij is ontwaakt uit Zijn heilige woning! Die dagen zijn dagen der wrake!" Dit kwaad overkomt de mensen, daarvoor, zegt de apostel, 2 Thess. 2 : 10, dat zij de liefde der waarheid niet aangenomen hebben om zalig te worden. Zij beminden vrijwillig en goddeloos de duisternis liever dan het licht! "Daarom (zo voorspelde de apostel, vers 15) zal hun God zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven." Zij hebben lust in de ongerechtigheid, en verstoten moedwillig, tegen alle vermaning en roepstemmen Gods zich verhardend, de waarachtige, wezenlijke waarheid; beraadslagende tezamen tegen de HEERE en tegen Zijn Gezalfde, zeggen zij snood: "Laat ons hun banden verscheuren, hunne touwen van ons werpen!" Als men met boos opzet het er op toelagde, om de Christus uit het midden weg te doen, hebben de koningen der aarde, en de vorsten, noch de massa hunner onderdanen, zich tegen dat kwaad verzet; maar een welbehagen in die ongerechtigheid gehad. Daarom laat de heilige God rechtvaardig toe, niet alleen dat de wereld door de zoon des verderfs beheerst wordt, maar tevens, dat zij allen, die de verbinding met Christus, het Lam Gods, veracht en verworpen hebben, door de mens der zonde verbonden worden met de draak, door middel van het aannemen van zijn merkteken, opdat, gelijk Paulus (vers 12) ons leert, zij allen veroordeeld worden, die de waarheid niet geloofd hebben, maar een welbehagen hebben gehad in de ongerechtigheid. Ziet, dat zal de rampzalige uitkomst wezen van de eerst zo langzaam, maar naderhand, en op het laatst der tijden met zoveel ijver gruwelijk bewerkte en tot stand gebrachte afval van Christus!

Neem het ter harte, o lezer, en beef op het gezicht der uit de heu opgeworpen, en door de onbekeerde blinde wereld zo algemeen toegejuichte en voortgezette verlichting onzer negentiende eeuw, welke haar, in hun hoogmoed roemende liefhebbers dit loon zal toebrengen, *dat zij allen veroordeeld worden!* Want zeker, dat zal de vrucht wezen dezer verlichting, die zich van Christus hoe langer hoe meer losmaakt, om Hem te onttronen en te verwerpen, waarbij alle onderscheid van godsdienst, als niets betekend, ja als schadelijk over het hoofd wordt gezien. Waarbij men alle kwade, God en Christus op het hoogst ontterende leringen, door de gehele wereld, op hogere en lagere scholen, in politieke en kerkelijke vergaderingen, ja zelfs op de leerstoelen, in de kerken

der voortijds van zulke dwalingen door Gods grote genade verlost gemeenten, triomferend ziet voorstaan en doordringen, alsof het de waarachtige waarheid was. Terwijl de enige waarachtige, Christus op het hoogst verheerlijkende lering als een pest gehaat en vertrapt wordt. Die boze verlichting, waarbij alle geestelijk leven voor de drieënige God vijandig vermoord wordt, en men niets meer dan ijdele, snel voorbijgaande aardse dingen bedenkt, roemt en aanprijst. Waarbij men leeft voor lichtzinnige kunsten en onzekere, gedurig veranderende wetenschappen; waarbij men de, naar een vreselijke eeuwigheid toesnellende, en voor een eindeloze eeuwigheid geschapen mens, reeds van de vroegste kindsheid aan, bezwijmelt door niets dan zinverblindende, tijd-, ziel- en lichaamverwoestende vermaken, van bals, concerten, toneel, en wat de duivel al meer heeft doen uitvinden, en waartoe de heilige rustdag zo dikwijls bij voorkeur misbruikt wordt. Welke de Heere Jezus Christus, naar Wien zij zich christenen noemen, door Zijn gezegende opstanding geheilgd heeft, en aan Zijn volk geschonken, om dan op een bijzondere wijze, in de geest zich in Hem te verlustigen, Die met Zijn Goddelijk bloed Zich een eigen volk gekocht heeft, opdat het niet meer naar de begeerlijkheden der mensen, niet meer voor de wereld, noch haar wellusten volgend, voor de duivel zou leven, maar ijverig in goede, Godverheerlijkende en welbehagelijke werken naar de wil Gods, de tijd, die over is, in het vlees zoude leven (1 Petr. 4 : 2) en zo een eer van Christus, des Zoons Gods, zou wezen, temidden van een krom en verdraaid geslacht. Die boze verlichting, waarbij dit alles veracht, en het tegenovergestelde met zo'n onbedwingbare geestdrift verdedigd en gehuldigd wordt; die boze verlichting voert het zich noemende christendom, met oversnelle schreden tot het hoogste punt der misdadigste en onwaardigste verwerping en afval van Christus, en is het krachtigste middel in de hand des satans, waardoor hij de door Christus tot nog toe weerhouden, wetteloze mens der zonde, die zoon des verderfs ongehinderd kan doen optreden, en tot die hoogte van macht en aanzien verheffen, welke hij nodig heeft om als God geëerd te worden, en de gehele wereld zo te verpesten, dat zij in het midden van het zinnelijkste en brooddronkenste leven verzonken, spottend met de waarachtige Christus, die honende en godvergeten uitroep zal doen horen: "Vrede, vrede, geen gevaar!" Maar dan, als de valse verlichting onzer eeuw het zo ver gebracht zal hebben, dan is ook de tijd gekomen, waarvan het door het verachte, heilig en onbedriegelijk Woord Gods getuigt,

dat hun een haastig verderf zal overkomen, gelijk de barensnood een bevruchte vrouw, en dat zij het geenszins ontvlieden zullen. (1 Thess. 5 : 3)

Dan zal er geen tijd voor bekering meer wezen, en zal geen verheerlijkte kerkstaat geboren worden, waarin Christus persoonlijk op aarde, gezeten op Davids troon, in het heilig land als Koning zal heersen, en waarin zij nog de liefde der waarheid zouden kunnen aannemen om zalig te worden! Neen, dan is het de tijd, dat de dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht, welke niet kon komen, gelijk de apostel ons leert, 2 Thess. 2 : 3, tenzij, dat eerst de afval gekomen zij, en de mens der zonde, de zoon des verderfs geopenbaard zij. Dan is het de tijd dat het gericht zal zitten, en men zijn heerschappij zal wegnemen, hem verdelgende en verdoemende, tot het einde toe, voor eeuwig. (Dan. 7 : 26)

Dan is dat, voor Gods volk zalige, maar voor de dienaar der zonde eeuwig ontzetting en schrik en jammer barende tijdsgewricht daar, waarop de tweede verschijning, welke ik tevoren, op blz. 19 genoemd heb, volgens de leer van de apostel, na de langzaam vooraf gewerkte afval, moet plaatshebben, namelijk:

De toekomst van onze Heere Jezus Christus.

Die toekomst zal, volgens vers 8, komen, om door zijn verschijning die ongerechtigte, welke zich als God had doen eren, teniet te maken, en in deze zijne openbaring van de hemel met de engelen Zijner kracht met vlammend vuur wraak te doen over al degenen, die God niet kennen, en over al degenen, die het Evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam geweest zijn, welke Hij tot straf zal doen lijden het eeuwig verderf van het aangezicht des Heeren, en van de heerlijkheid Zijner sterkte.

Maar Die ook komen zal om verheerlijkt te worden in Zijn heiligen, en wonderbaar te worden in allen, die geloven, in die dag, welke de Heere Zelf met een geroep, met de stem des archangels en met de bazuin Gods nederdalende van de hemel hen zal opnemen in de wolken, de Heere tegemoet in de lucht, om altijd met en bij de Heere te wezen! Dan is het de tijd, dat het rijk, de heerschappij, en de grootheid der koninkrijken onder de ganse hemel, zal gegeven worden de volken der heiligen der hoge plaatsen, welker rijk een eeuwig rijk zal zijn, en alle

heerschappijen zullen Hem eren en gehoorzamen. (Dan. 7 : 27) Geliefde broeders en zusters in onze Heere Jezus Christus, tot u roept de apostel: "Vertrouwt elkander met deze woorden!". En waarlijk, dit is onze enigste troost temidden van de gruwelijk rondom ons alle dagen toenemende afval van Christus, en bij de vreselijke verwachting der aanstaande openbaring van de mens der zonde. Indien wij alleen in dit leven op Christus hopende waren, dan zouden wij de ellendigste zijn van alle mensen! Maar neen, Christus is opgewekt uit de dode, en in Zijn toekomst zal Hij ons levend maken, en ons tot Hem vergaderen, om ons eeuwig bij Hem te doen wonen! Zijt dan lankmoedig, broeders, tot de toekomst des Heeren! Versterkt uwe harten, want de toekomst des Heeren genaakt. Ziet, de Rechter staat voor de deur, Jak. 5 : 7, 8, 9. Ons verlossingsuur nadert! Maar wat zullen de spotters der laatste dagen, wat zullen de verlichters onzer eeuw hebben? Die Christus, van Wie zij hier niets dan de naam willen dulden, zullen zij zien komen, om hen in het eeuwige vuur weg te zenden, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is. Het zal hun niet baten, of zij hier spottend met de heiligste dingen, alleen om het zinnelijk oor te strelen, het vreselijk gericht van de jongste dag, zowel als de schepping der wereld in muziek durven stellen, en op concerten en toneel er godtergend een spel van maken; en zo met gruwelijke daden die vreselijke toekomst ten oordeel ontkennen. Want, of ze al zeggen: Waar is de belofte Zijner toekomst? want van die dag, dat de vaderen ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo, gelijk van het begin der schepping (2 Petr. 3 : 5). Het zal hun niet baten, de Heere zal gewisselijk komen! Het einde aller dingen is nabij. (1 Petr. 6 : 7) En dan zullen zij, willens of onwillens, rekenschap geven, Degene, die bereid staat, om te oordelen de levenden en de doden.

Lezer, wie gij ook zijt, let op de tekenen der tijden¹³⁾, en laat het verhandelde omtrent de klimmende afval, alsook omtrent de dubbele verschijning, eerst van de mens der zonde in het midden der christenheid, en daarna van de Heere Jezus Christus op de wolken des hemels, u tot nadenken brengen! De gebeurtenissen roepen ons van alle kanten tot een, bijna vergeten, bekering tot God, tot waken en bidden, om krachtige bewaring en redding uit de ure der verzoeking. Haast u, haast u, opdat gij in de arke van de hemelse Noach moogt ingaan, eer dat de Heere de deur voor

13) Onder de ontzettingbare tekenen der tijden moeten ook voorzeker opgemerkt worden die verschrikkelijke losrukking en omstorting van de berg Ararat in Armenië.

waarvan ons in de Amst. Cour. van 23 september 1840 het volgende bericht uit Tiflis op 12 augustus gegeven werd: "Ik moet vermoeden, dat gij reeds van de schrikkelijke aardbeving in den Ararat gehoord zult hebben, welke de stad Nachitschewan tot in den grond toe vernield, te Erivan alle gebouwen beschadigd, en twee kreitsen van Armenië, de Scharirschë en Ssurmalinskische, verwoest heeft. Al de dorpen in die beide gewesten zijn vernield. De grond is in zulk eene mate gespleten, dat al de met katoen en rijst bezaaide landerijen zonder water gebleven zijn, en de oogst dus verloren is. Het gewigtigste nogtans is in de nabijheid van den Ararat voorgevallen. Begrijpt slechts; de geweldige bergklomp van den Ararat heeft zich van zijnen grondslag losgerukt en zeven wersten ver de schrikkelijkste sporen van verwoesting achtergelaten. Onder anderen is hierdoor het groote dorp Achuri, even als in der tijd Herculaneum en Pompeji, begraven geworden. Onder ontzettende hoopen steen liggen aldaar meer dan duizend menschen bedolven. Gelijktijdig drong een dikke vloeistof, die zich naderhand in eene rivier veranderd heeft, uit de geopende ingewanden van den Ararat naar buiten, vervulde dezen vreeselijken aardval, en woelde uit derzelver diepte de lijken der ongelukkige inwoners van Achuri, nevens paarden, runderen, levensmiddelen enz. naar boven. De aardbevingen bleven in de beide hierboven genoemde landstreken nog dagelijks voortduren, en keerden dezelve ganschelijk ondersteboven. Allengskens worden zij zeldzamer; doch ook nu nog is de Ararat niet rustig; gisteren nacht werd ik door twee zware onderaardsche slagen uit den slaap gewekt."

Is dit diezelfde berg Ararat, op welke de Heere God het door Hem ten tijde van de zondvloed behouden mensdom uit de ark deed treden, om weer het aardrijk te bewonen en te bevolken; en, al mocht het misschien dezelfde bergtop niet wezen, zo is het toch opmerkelijk en wonderlijk genoeg, dat aan een gelijknamige berg die ramp is overkomen. O mijn lezer, er is geen blind toeval! Kan er geen musje op de aarde vallen zonder de wil van de Vader in de hemel, veel minder kan zulk een berg, na zovele eeuwen op zulke hechte zuilen gegrondvest te zijn geweest, door enkel toeval van zijn grondslag losraken en 1000 mensen bedelven en van de aarde wegnemen! Neen, het is de Heere, Die al deze dingen doet! En zouden wij daarin niet Zijn waarschuwend en dreigend stem, als de stem van een vreselijk vertoornde God, Die in toorn dit zondige aardrijk nadert, moeten opmerken? O, hoeveel treffends is er in deze gebeurtenis! Die berg, welke door de geweldige wateren van het vroeger algemene oordeel Gods over het zondige mensdom, niet mocht bezwijken, wordt nu op het almachtig bevel van diezelfde God, Die hem in stand deed blijven toen alle fonteynen des groten afgronds opengebroken en de sluizen des hemels geopend werden, omgeworpen, en wel, door de kracht van het vuur, door hetwelk in de grote dag des Heeren, wanneer Hij ten oordeel komen zal, de elementen zullen branden en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, verbranden zullen! Die berg, op welke God het behouden mensdom uit de ark tevoorschijn deed treden, is nu een middel geweest tot de dood van meer dan duizend mensen! Die berg, op welke de behouden mens juichte, is oorzaak geworden van vreselijk gejammer; die berg, welke als een getuige daar stond van de vreselijke verdelging van het menselijk geslacht, door het water van de zondvloed, heeft nu onder zich het brandende vuur voelen woeden, is er zelf door verteerd en vernield, en heeft door het omkomen der duizend, welke door de kokende stromen weer zijn opgeworpen, een schrikbarend voorbeeld gegeven der dingen, die gebeuren zullen; het is die berg, op welke God eenmaal zo plechtig betuigde, dat er geen watervloed meer zijn zou, om de aarde te verderven, terwijl hij zelf verdorven wordt, en met zich een duizendtal mensen verderft, nu niet tot een verkondiger, ja, terwijl de boetpredikers zwijgen op aarde, zelf door God als een boetprediker gemaakt, die luid en met schrikbarende stem aan de wereld herinnert, dat God ten gerichte zal treden, niet om de zondaar te verdelgen door water, maar om hem te werpen in de poel des vuurs, die met sulfer brandt. Mag, ja moet de wereld in deze zo treffende, en over de ganse aarde ruchtbaar wordende gebeurtenis niet een buitengewone stem des Heeren horen en opmerken, die de zondaar toeroept, dat het einde aller dingen nabij is, dat Hij komt, om het aardrijk te richten; dat de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan, en de elementen branden zullen en vergaan; en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden (2 Petr. 3 : 10)? O, let op de tekenen der tijden!

eeuwig achter Zich sluit.

Vertrouwt niet op de verlichting noch beschaving dezer eeuw!
 Vertrouwt niet op uw heidense deugden, onder de naam van christen, en onder het oog van Christus beoefend! Vertrouwt niet op uw uiterlijke godsdienst! Het zal u alles niet baten, het zal u alles begeven! Zelfs het letterlijk kennen van, noch het streng aankleven van de zuiverste geloofsbelijdenis, ja ook de helderste en schranderste inzichten in het goddelijk Woord zullen u niet baten, om in de dag der toekomst onzes Heeren Jezus te mogen bestaan. Neen, gij moet een kenmerk hebben, onderscheiden van dat, waarmee het beest uit de aarde zijn aanhangers tekent. Gij moet getekend en gewassen zijn met het dierbare, alles betalende, alles uitwissende zoenbloed van het volkomen Lam, dat is, van het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt; en gij moet wedergeboren zijn door de Heilige Geest, geschapen tot een nieuw schepsel in Christus Jezus, verzegeld met de Heilige Geest der belofte! Dan moogt gij blijmoedig het hoofd omhoog heffen, en de naderende toekomst verwachten van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden, en de Overste der koningen der aarde! Hem, die ons heeft liefgehad, en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, en Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode en Zijnen Vader; Hem (zeg ik) zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid, Amen! Ziet, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook dergenen, die Hem doorstoken hebben, en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven. Ja amen! De Geest en de Bruid zeggen: Kom. En die het hoort, zegge: Kom. En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet. De genade onzes Heeren Jezus Christus zij met u allen. Amen!